

322.1426
1 3156
3-3

ผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง

เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิสัน ทาไร่

12 ส.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2538

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

195957

ผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง
 เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

วิสัน ทาไร่

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2538

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 24 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพและกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการวัดการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน คือแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือการทดสอบค่าที ($t - test$)

ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE EFFECT OF CAREER GROUP GUIDANCE ON CAREER AWARENESS
OF PRATHOM SUKSA VI STUDENTS OF SURUAKLONGNUNG SCHOOL
IN MINBURI DISTRICT, BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

WILAN THAMRAI

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1995

The purpose of this experimental research was to study the effect of career group guidance on the career awareness of Prathom Suksa VI students of Suruaklongnung school in Minburi district, Bangkok in the academic year 1994. The subjects of 24 students were randomly selected from Prathom Suksa VI students whose career awareness scores were lower than fiftieth percentile. The subjects were then randomly divided into an experimental group and a control group, each group consisted of twelve students. The experimental group participated in career group guidance program while the control group was given the conventional instruction program. The research instrument was a career awareness questionnaire. The data were analyzed by t-test.

The results were as follows :

1. The career awareness of the students participated in career group guidance program significantly increased at .10 level.
2. The career awareness of the students given the conventional instruction program significantly increased at .01 level.
3. The career awareness of the students participated in career group guidance program was significantly higher than those given the conventional instruction program at .01 level.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ศ.ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์)

..... กรรมการ
(ผศ.วันเพ็ญ พงศ์ประยูร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผศ.ยุวดี เทียรสมประสิทธิ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริยา พูลสุวรรณ)

วันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2538

ประกาศขอบคุณการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจาก ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันเพ็ญ พงศ์ประยูร ที่ได้ให้คำแนะนำข้อเสนอแนะตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรหมพิศ วาณิชการ และอาจารย์ทศพร มณีศรีขำ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจแก้ไขเครื่องมือสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ยุวดี เทียมประเสริฐ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องและให้ข้อคิดเห็นเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ยุพา มานะจิตต์ รองศาสตราจารย์ สมสร วงช้อยน้อย และคณาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวทุกท่านที่ได้ให้กำลังใจและคำแนะนำอันมีค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นางสาวนันทิ บุษยวิบูลย์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง นายไพบลีย์ สวนเจริญ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบ้านทอง นางเกษมศรี กิตติสุนทร ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง นายอาทร ชาติธรรมรักษา ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียนพหลโยธิน ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน และโรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ประไพพรรณ ศรีนาชู และคุณสุกัญญา คชสุวรรณ ที่กรุณาช่วยพิมพ์มาโดยตลอด ขอขอบคุณเพื่อน ๆ วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนวทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนครูโรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่งทุกคนที่ให้กำลังใจและความร่วมมือมาโดยตลอด โดยเฉพาะพี่เพียว แสงปริญญา ที่ช่วยให้ทุนการศึกษาก่อน

ท้ายสุดขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ อากง อาม่า ที่ให้การสนับสนุนการศึกษา และให้ความห่วงใยผู้วิจัย ตลอดจน นางสมศรี ทาไร่ และลูก ๆ ที่ให้กำลังใจมาโดยตลอดจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ	8
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ	8
ความหมายของอาชีพ	8
ความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ	9
งานวิจัยในประเทศ	9
งานวิจัยต่างประเทศ	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	12
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	12
ความหมายของการแนะแนว	12
ความหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่ม	15
ความหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	16

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	16
งานวิจัยในประเทศ	16
งานวิจัยในต่างประเทศ	17
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	20
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	20
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	21
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	21
การดำเนินการทดลอง	26
วิธีดำเนินการทดลอง	27
วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28 ✓
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า	30
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล	30
ผลการศึกษาค้นคว้า	31
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	35
บทย่อ	35
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	35
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	35
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	36
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	36

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	38
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	38
ข้อเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	43
ภาคผนวก	52
ประวัติย่อของผู้วิจัย	131

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group	
	Pretest - Posttest Design	26
2	เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับ	
	การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพและนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนได้รับ	
	การสอนแบบปกติ	31
3	เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง	
	การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	32
4	เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลัง	
	การสอนแบบปกติ	33
5	เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนว	
	เป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ	34
6	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ	129
7	คะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
	ก่อนและหลังการทดลอง	130

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการบริหารนั้น สิ่งสำคัญที่จะต้องพัฒนาเป็นประการแรกและควบคู่กับการพัฒนาการด้านอื่น ๆ ตลอดไปคือ ตัวบุคคล (Human Resource) เพราะบุคคลเปรียบเสมือนหัวใจหรือจุดศูนย์รวมของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน ซึ่งกระบวนการที่จะพัฒนาคนที่สำคัญยิ่งก็คือ การศึกษาดังนั้นแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2520 ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต่างมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคนเป็นสำคัญ ซึ่งการพัฒนานี้ก็มิได้มุ่งพัฒนาด้านวิชาการเท่านั้น แต่มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหาเป็น และรักการทำงาน (กมล สูดประเสริฐ. 2526 : 30)

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) (สำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ. 2535 : 35) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการศึกษาเพื่ออาชีพไว้ว่า ได้เร่งรัดจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการฝึกหัด เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย นอกจากนี้ได้กำหนดมาตรการระดับประถมศึกษา ข้อ 4 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 57) ไว้ว่า ให้มีการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพแบบครบวงจร เพื่อให้ผู้เรียนระดับประถมศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของงานอาชีพ มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ และมีนิสัยรักการทำงาน

ส่วนจุดประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ระบุเกี่ยวกับกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 99) ไว้ว่าเป็นกลุ่มประสบการณ์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีนิสัยรักงาน เห็นประโยชน์ของการทำงาน ทำงานเป็น

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การดำรงชีวิตที่ดี พึ่งตนเองได้ และเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีมุ่งปลูกฝังให้มีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน และงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
2. มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นได้ตามควรแก่วัย
3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จักพึ่งตนเอง
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีการปรับปรุงผลงาน และกระบวนการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

ไพศาล โกรสิทธิ์ (2524 : 214) ที่ได้ศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย พบว่า ในวัยเด็กคนไทยไม่ได้รับการฝึกอบรมให้รู้จักการทำงานเพื่อช่วยตนเอง และการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ และกองการวิจัยทางการศึกษา (ม.ป.ป. : 25) ได้เสนอรายงานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพหรือเลือกศึกษาต่อเพื่อประกอบอาชีพของเด็กไว้ว่า เด็กจะเลือกอย่างบังเอิญหรือเลือกตามเพื่อน ซึ่งทำให้การเลือกเป็นไปอย่างไม่ถูกต้อง ไม่สัมพันธ์กับความสนใจและความสามารถ ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นต้องเตรียมเด็กให้พร้อมในการวางแผนชีวิต มีพื้นฐานที่จะเลือกแนวทางการศึกษาต่อและเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมเมื่อถึงเวลาอันสมควร

วชิรญา บัวศรี (2519 : 12) กล่าวว่า การที่จะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและอาชีพนั้น ควรจะสอนหรือแนะนำให้สอดคล้องกับวัย ทำให้เด็กได้มีโอกาสเตรียมตัวและแสวงหาความรู้ในด้านอาชีพ

การพัฒนาเด็กได้ตระหนักรู้หรือรับรู้กับอาชีพ สามารถพัฒนาได้หลายวิธี เช่น การใช้บทบาทสมมติ การเล่นละคร การให้ข้อเสนอแนะด้านอาชีพ การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว (นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2528 : 105) การแนะแนวเป็นกลุ่มและรายบุคคล (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 194 - 195) การใช้ชุดการแนะแนว (สมบัติสูงศักดิ์. 2530 : 66) การใช้กิจกรรมกลุ่ม (มารีสา เครื่องพนัส. 2536 : 51) และการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว (สุรรัตน์ วิไลรัตน์. 2537 : 63)

ผู้วิจัยได้สำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2537 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 53 คน โดยใช้แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพของ สมบอง สุขศกุงการกิติ (2530 : 46) ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำ 39 คน คิดเป็นร้อยละ 73.58 คน นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพปานกลาง 8 คน คิดเป็นร้อยละ 15.09 และนักเรียนที่มีการรับรู้ด้านอาชีพสูง 6 คน คิดเป็นร้อยละ 11.32

จากผลการสำรวจดังกล่าวข้างต้น พบว่า นักเรียนส่วนมากที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำ เป็นนักเรียนที่นำทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ คุณลักษณะของอาชีพ คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ และความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงประสงค์จะพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ทั้งนี้เพราะว่าการแนะแนวเป็นกลุ่มนั้นเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่มีปัญหาคล้ายคลึงกันในเวลาเดียวกัน พร้อม ๆ กันทั้งหมด เพื่อประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และแรงงาน และยังเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีลักษณะปัญหาใกล้เคียงกันได้อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นในการแก้ปัญหาาร่วมกัน อันจะเป็นผลช่วยให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัวด้านที่สุด และผลพลอยได้คือสมาชิกในกลุ่มได้ทราบสิ่งที่ไม่ทราบหรือสิ่งที่ยากจะทราบ เป็นการฝึกการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group Work) และก่อให้เกิดความสามัคคี (สภิต วงศ์สุวรรณ, 2527 : 341 - 342) นอกจากนี้ พล แสงสว่าง (2529 : 14) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพจะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ อุปนิสัย ความสามารถ สติปัญญา และจะช่วยนักเรียนให้รู้จักโลกของอาชีพ ทั้งลักษณะอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า การกิจต้องรับผิดชอบ สิ่งแวดล้อมของงานหรืออาชีพ สวัสดิการ ฯลฯ และจะช่วยให้นักเรียนได้รู้จักการตัดสินใจที่เหมาะสม ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง และรู้จักการวางแผนชีวิต

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ
2. นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูได้นำวิธีการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพไปใช้ในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขต มีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเบอร์เซนไทส์ ที่ 50 ลงมา จำนวน 26 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเบอร์เซนโทส์ ที่ 50 ลงมา จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากประชากร และสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

3.1.1 การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

3.1.2 การสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับรู้ด้านอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การรับรู้ด้านอาชีพ หมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ การประสบความสำเร็จในอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ดังมีรายละเอียดดังนี้

1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ ได้แก่ การเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนว่ามีคุณค่าอย่างไร และมีความสำคัญเพียงใด

1.2 ลักษณะอาชีพ ได้แก่ อาชีพหรืองานที่เกี่ยวข้องกับคนหรือสิ่งของ ได้แก่ แพทย์ พยาบาล ช่างเครื่องยนต์ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม พนักงานธนาคาร นักธุรกิจ เกษตรกรทำไร่ทำนา นักตกแต่งสนามหญ้า ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม

1.3 คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความขยัน มนุษยสัมพันธ์ และความอดทน

1.4 การประสบความสำเร็จในอาชีพ ได้แก่ รายได้ ความก้าวหน้า
ความมั่นคง ความมีชื่อเสียง

1.5 ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ได้แก่ การพิจารณาความสนใจ
ความถนัด ความสามารถของตนเองว่าควรประกอบอาชีพอะไร

1.6 การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ได้แก่ การศึกษานอกสถานที่เกี่ยวกับการ
การทำงานของบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ และสภาพแวดล้อมของอาชีพนั้น ๆ

1.7 การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ได้แก่ การเลือกแผนการเรียน การเลือก
อาชีพตามความสนใจ ความสามารถของนักเรียน และความต้องการของตลาดแรงงาน

2. การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ หมายถึง วิธีการในการให้ความช่วยเหลือ
นักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ โดยมี
ลำดับขั้นดังนี้

2.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องการรับรู้ด้านอาชีพ

2.2 ขั้นดำเนินการ ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมการแนะแนวเป็นกลุ่ม
ด้านอาชีพ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง เกม การอภิปราย
การเชิญวิทยากรมาบรรยาย และการศึกษานอกสถานที่ ในการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
แต่ละครั้งผู้วิจัยเลือกใช้ 1 เทคนิค หรือมากกว่า 1 เทคนิค แล้วแต่ความเหมาะสม

2.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

3. การสอนแบบปกติ หมายถึง วิธีการที่ทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการ
การรับรู้ด้านอาชีพ โดยผู้วิจัยเป็นผู้บรรยายประกอบการใช้สื่อการสอน ได้แก่ วัสดุทัศน สไลด์
แผ่นพับ และรูปภาพเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ มีการซักถามนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม
และสรุป โดยมีลำดับขั้นดังนี้

3.1 ขั้นนำ ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ

3.2 ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายประกอบการใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ วัสดุทัศน สไลด์

แผ่นพับ รูปภาพเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ตลอดทั้งผู้วิจัยซักถามนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียน
ได้ซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน

3.3 ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มควบคุม

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

1.1.1 ความหมายของอาชีพ

ตามพจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ (2530 : 604) ระบุว่า อาชีพ หมายถึง การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน กิจกรรมงานที่ประกอบเพื่อเลี้ยงชีพ

1.1.2 ความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ

ทอมสัน (Thompson. 193 : 203) ได้กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพ (Career Awareness) ว่าเป็นกระบวนการในระยะแรกของชีวิตที่จะเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกอาชีพ

เคอร์รี่ (Currie. 1975 : 347) ได้กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพว่า หมายถึง การที่บุคคลใช้ความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ ตลอดจนความเชื่อของตนเอง พิจารณาเกี่ยวกับอาชีพว่า มีผลดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเองมากน้อยเพียงใด

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 119) กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพว่า หมายถึง การที่เด็กเริ่มจะเรียนรู้ว่า ในโลกนี้มีอาชีพต่าง ๆ มากมาย เริ่มเข้าใจโลกของตนเองอย่างคร่าว ๆ และสามารถรู้ว่า เครื่องแบบ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าบุคคลประกอบอาชีพใด อาชีพที่บิดามารดาของเขาประกอบนั้นต่างจากอาชีพของบิดามารดาของเพื่อนอย่างไร มีอาชีพอะไรบ้างที่เขาสนใจ และให้รู้รายละเอียดมากขึ้นและรู้ลักษณะอาชีพอย่างคร่าว ๆ

ชอฟสตอลล์ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529 : 34 ; อ้างอิงมาจาก Shofstall. 1973) กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนว่า นักเรียนควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโลกของงาน ความสำคัญ และลักษณะของงานหรืออาชีพต่าง ๆ ตลอดจนทั้ง

พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความสนใจ ความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเข้าสู่โลกของงาน

สแตนเลย์ (Stanley. 1970 : 145) กล่าวว่า ได้กั้นระดับประถมศึกษาควรมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ มีประสบการณ์ในการทำงานหรือทดลองงาน ได้สำรวจว่าแต่ละคนมีความสนใจอะไร มีความสามารถหรือความถนัดในด้านใด เพื่อจะได้รู้จักและเข้าใจโลกของงานยิ่งขึ้น

सानาวี ขจรศิลป์ (2523 : 2) กล่าวถึงการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนประถมศึกษาไว้ว่า นักเรียนระดับประถมศึกษาจะต้องรู้จักตนเองในด้านความสนใจ ความสามารถ ความถนัดเป็นอย่างดี รวมทั้งรู้จักโลกของงาน ก็จะทำให้สามารถเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและสังคม

จากความหมายและคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า การรับรู้ด้านอาชีพหมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและลักษณะอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ การประสบความสำเร็จในอาชีพ อาชีพในชุมชน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างวิชาที่เรียนกับอาชีพ ตลอดจนพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถ ความสนใจ ความชอบของตนเองเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่โลกของอาชีพได้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้านอาชีพ

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

สมปอง สุขสงคารกิติ (2530 : 66) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่ต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2529 จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยชุดแนะแนวอาชีพ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาริส่า เครื่องพนัส (2536 : 36) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนป่าซาง อำเภอมะนัง

จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2535 จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการรับรู้ด้านอาชีพขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรัตน์ วิไลลักษณ์ (2537 : 63) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2536 จำนวน 28 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ซิสกา (Sisca. 1976 : 7220-A) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย จำนวน 553 คน และครูจำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจการรับรู้ด้านอาชีพ [Career Awareness Inventory (CAI)] ที่ใช้สำหรับนักเรียน ส่วนครูตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอาชีพศึกษา (Career Education) และโลกของงาน (World of Work) ผลของการศึกษาพบว่า โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพทำให้การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนดีขึ้น และจากการตอบแบบสอบถามของครู ครูแสดงความคิดเห็นว่า วัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพและกลวิธีในการสอนเป็นเครื่องสนับสนุนการศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน

นาช (Nash. 1978 : 2025-A) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการรับรู้ด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพนักเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนจาก 4 โรงเรียนในมลรัฐเวอร์จิเนีย จำนวน 270 คน ที่มีสภาพสังคมเศรษฐกิจ

ใกล้เคียงกัน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงที่เข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ด้านอาชีพมีคะแนนการเรียนรู้ด้านอาชีพสูงกว่านักเรียนชาย และการเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้ด้านอาชีพนั้นส่งผลต่อการพัฒนาการทางด้านความรู้และความเข้าใจในอาชีพได้มากขึ้น

ดิคเคนส์ (Dickens. 1985 : 2502) ได้ศึกษาผลของการสอนโดยการใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพและทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ของโรงเรียนประถมศึกษาสามลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนเพิ่มขึ้นและทัศนคติของนักเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพ แต่ไม่พบความแตกต่างของการรับรู้ด้านอาชีพและทัศนคติระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

มัลวี (Malvey. 1985 : 3273) ได้ศึกษาผลของการใช้โปรแกรมการศึกษาอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้โปรแกรมการศึกษาอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น

ไมล์ส (Miles. 1988 : 2527) ได้ศึกษาผลของการสอนการเรียนรู้ด้านอาชีพและแนวคิดในการตัดสินใจเลือกอาชีพแก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนการเรียนรู้ด้านอาชีพและแนวคิดในการตัดสินใจเลือกอาชีพสูงขึ้น หลังจากได้รับการสอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนมีทัศนคติต่ออาชีพดีขึ้นด้วย

โซลเวย์ (Solvay. 1980 : 1439) ได้ศึกษาผลของการรับรู้ด้านอาชีพที่มีต่อความรู้และทัศนคติในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพมีความรู้ในการเลือกอาชีพเพิ่มขึ้นและมีทัศนคติในการเลือกอาชีพดีขึ้น

คอร์โซ (Corso. 1991 : 188) ได้ศึกษาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประถมศึกษาในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างตัวแปร การรับรู้ด้านอาชีพ เพศ และเชื้อชาติของนักเรียน

จากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ
สรุปได้ว่า การรับรู้ด้านอาชีพ สามารถพัฒนาได้โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การแนะแนวอาชีพ
กิจกรรมกลุ่ม ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ตลอดทั้งโปรแกรมการศึกษาด้านอาชีพ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.1.1 ความหมายของการแนะแนว

สมนึก บำรุง (2517 : 1) กล่าวว่า การแนะแนวคือส่วนหนึ่งของการศึกษา จัดให้มีขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายในการพัฒนาศักยภาพของบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้า
ถึงที่สุด โดยการจัดให้นักเรียนทุก ๆ คนอย่างทั่วถึงกัน ให้เขาเหล่านั้นรู้จักเลือก รู้จักตัดสินใจ
และรู้จักปรับตัวเองอย่างฉลาดเมื่อเขาได้เจริญเติบโตขึ้นในภายภาคหน้า

สุโท เจริญสุข (2520 : 4 - 5) กล่าวว่า การแนะแนวคือวิธีการ
ช่วยเหลือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อให้บุคคลนั้นสามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จและเกิดความสุข
ความพอใจ วิธีการแนะแนวที่เหมาะสมมีลักษณะดังนี้

1. ช่วยให้ผู้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจตนเองดียิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้บุคคลเข้าใจประโยชน์และโทษที่ได้กระทำลงไป
3. ช่วยให้เกิดแนวความคิดที่ถูกต้องและเหมาะสม ในอันที่จะปรับปรุง

ตนเองให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่อย่างมีความสุขได้อย่างราบรื่น

4. ช่วยให้ผู้บุคคลได้ทราบชัดในปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ
5. ช่วยให้ผู้บุคคลตกลงใจหรือตัดสินใจเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเอง

และเป็นผู้นำของตนเอง

6. ช่วยให้ผู้บุคคลแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง

สถิต วงศ์สวรรค์ (2527 : 1) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการ
ที่สำคัญที่จะช่วยเหลือให้ผู้บุคคลสามารถเข้าใจตนเองและรู้จักตนเอง รวมทั้งเข้าใจสภาพแวดล้อม
รอบ ๆ ตัว รู้จักคิดและใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจด้วยตนเอง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ หรือ

อุปสรรคในชีวิตด้วยตนเอง สามารถเป็นผู้นำให้กับตนเองได้ เป็นตัวของตัวเอง สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

แทรกซ์เลอร์ (สฤติ วงศ์สวรรค์. 2527 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Traxler. 1957) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยให้คนได้เข้าใจถึงความสามารถและความสนใจที่แท้จริงของตนเอง พยายามที่จะปรับปรุงความสามารถและบุคลิกภาพให้มีความสัมพันธ์กับจุดมุ่งหมายของชีวิตให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้รวมทั้งการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นสมาชิกที่ดีในสังคมอีกด้วย

ฟรอลิช (Frochlich. 1958 : 5) กล่าวว่า การแนะแนวคือการบริการต่าง ๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนรู้จักตนเอง เป็นผู้นำตนเองสามารถใช้ความฉลาดและโอกาสต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

เดวิส และนอร์ริส (สฤติ วงศ์สวรรค์. 2527 : 1 ; อ้างอิงมาจาก Davis and Norris. 1966) กล่าวว่า การแนะแนวคือกระบวนการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักควบคุมตนเอง และสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ รวมทั้งรู้จักสำรวจความสามารถและความสนใจของตนเอง และพัฒนาไปตามความสามารถที่มีอยู่ให้เต็มที่ การแนะแนวจำเป็นต้องกระทำต่อเนื่องกันไป เป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียนที่จะต้องพัฒนานักเรียนให้สามารถดำเนินชีวิตไปตามทิศทางที่เหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของตนเอง สามารถพัฒนาตนเองไปจนถึงขีดสุดความสามารถที่ตนเองมีอยู่ และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างราบรื่น

ครัมบอลท์ (Kruboltz. 1970 : 365) กล่าวว่า การแนะแนวคือกระบวนการที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างผู้มีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือและผู้แนะแนวที่ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี รวมทั้งผ่านการศึกษาเกี่ยวกับการแนะแนวมาแล้ว มีจุดมุ่งหมายปลายทางที่จะช่วยเหลือให้ผู้ประสบปัญหาได้มีโอกาสเรียนรู้ที่จะเผชิญกับสภาพความเป็นจริงและสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กู๊ด (Good. 1973 : 270) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวดังนี้

1. การแนะแนว คือกระบวนการช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลสามารถเข้าใจ

ตนเองและโลกเกี่ยวกับตนเอง สามารถเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางการศึกษา การพัฒนาทางอาชีพ และการมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม

2. การแนะแนว คือวิธีการช่วยเหลืออย่างมีแบบแผนต่อเนื่องกันเป็นการช่วยเหลือให้นักเรียน นักศึกษา หรือบุคคลอื่น ๆ ได้รู้จัก เข้าใจ และประเมินความสามารถของตนเอง ตลอดจนข้อบกพร่องของตนเอง เพื่อจะนำไปปรับปรุงแก้ไขตนเอง

3. การแนะแนวเป็นวิธีการช่วยเหลือเด็กโดยตรง เพื่อให้เด็กได้บรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางที่ปรารถนา โดยการจัดสภาพแวดล้อมให้แก่เด็ก เพื่อจะช่วยให้เด็กทราบและเข้าใจถึงความปรารถนาและความต้องการเบื้องต้นของตนเอง อันจะนำไปสู่ลำดับขั้นของความสำเร็จตามที่ตนเองปรารถนา

4. การแนะแนวเป็นวิธีการที่ครูจะช่วยให้เด็กที่รู้จักวิธีการศึกษาค้นคว้า และการตอบสนองตามความต้องการของตนเอง

มิลเลอร์ (สเถิต วงศ์สวรรค์. 2527 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Miller. 1976) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทางการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือแต่ละบุคคลให้สามารถเข้าใจตนเอง

ดันส์มอร์ และมิลเลอร์ (สเถิต วงศ์สวรรค์. 2527 : 10 ; อ้างอิงมาจาก Dunsmor and Miller. 1977) กล่าวว่า บริการแนะแนวคือบริการที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักทุก ๆ คนรู้จักและเข้าใจตนเอง รวมทั้งการที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างราบรื่น ซึ่งการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับโครงการแนะแนวของโรงเรียน จึงควรจะต้องจัดเกี่ยวกับหน้าที่พลเมือง ความมีศีลธรรม และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วย

โครว์ และโครว์ (Crow and Crow. 1960 : 1) ให้ความหมายของการแนะแนวว่า คือการที่ผู้แนะแนวให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดก็ตาม ช่วยให้ผู้คนนั้นมีความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเอง รู้จักคิดและตัดสินใจ รวมทั้งรับผิดชอบเกี่ยวกับปัญหาทุก ๆ ด้านของตนเองได้ด้วยดี

จากข้อความต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การแนะแนวคือกระบวนการที่ช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง เรียนรู้ที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อม รู้จักวิธีการที่จะเผชิญกับปัญหา ตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้ถูกต้อง สามารถวางแผนการดำเนินชีวิตใน

อนาคตของตนเองได้อย่างถูกต้อง และปรับตัวเข้ากับสังคมได้อย่างดี ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต กระบวนการแนะแนวนี้จัดขึ้นโดยกลุ่มบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วอย่างดี ซึ่งกลุ่มบุคคลเหล่านี้จะทำหน้าที่ช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้มีการพัฒนาไปทุก ๆ ด้าน และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นกรรมวิธีที่ต้องกระทำติดต่อกัน

2.1.2 ความหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่ม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2529 : 194 - 195) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกลุ่ม หมายถึง

1. กระบวนการของการช่วยให้ผู้รับบริการได้ทราบข้อปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้รับบริการมีความสนใจ ต้องการทราบหรือควรจะทราบ โดยการให้พร้อม ๆ กัน เป็นกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มย่อย

2. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับบริการเป็นกลุ่มที่มีความสนใจ ความต้องการหรือปัญหาค่อนข้างคล้ายคลึงกัน โดยช่วยให้ผู้รับบริการแต่ละคนในกลุ่มมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ได้เรียนรู้ถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกในกลุ่มและรู้จักวางแผนเพื่อการศึกษา อาชีพ และชีวิตในอนาคต

ประสาร ทิพย์ธาริ (2521 : 188) ได้ให้ความหมายของการแนะแนวกลุ่มว่า หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลหลายคนที่มีปัญหาและมีความต้องการคล้ายคลึงกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน และประหยัดค่าใช้จ่าย และยังช่วยให้คนในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะเป็นแนวทางให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการแนะแนวกลุ่มเป็นการจัดบริการอย่างหนึ่งจัดให้แก่บุคคลที่มีปัญหาหรือความต้องการที่คล้ายคลึงกัน นอกจากจะประหยัดเวลา แรงงาน หรือค่าใช้จ่าย แล้วยังจะช่วยให้บุคคลในกลุ่มได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ

2.1.3 ความหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 10) กล่าวว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ (Career Group Guidance) หมายถึง กระบวนการในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับอาชีพ โดยการให้การแนะแนวเป็นกลุ่มหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับอาชีพ โดยให้ผู้รับคำแนะนำเหล่านั้นมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และได้กล่าวถึงหลักการในการแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้ดำเนินการแนะแนวควรคำนึงถึงหลักต่อไปนี้

1. การแนะแนวอาชีพเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. นักแนะแนวอาชีพยึดหลักสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
3. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง
4. การแนะแนวอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชน
5. ผู้ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพจะต้องมีคุณสมบัติของนักแนะแนวที่ดี และได้รับการฝึกอบรมมาทางการแนะแนวโดยเฉพาะ

6. ต้องตระหนักว่าการเลือกอาชีพและประกอบอาชีพของบุคคลมีความสำคัญต่อตัวบุคคลและประเทศชาติ

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นสิ่งที่ต้องการศึกษา
8. ต้องตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทั่วไป
9. การตัดสินใจเลือกอาชีพควรมีความยืดหยุ่น
10. การแนะแนวอาชีพจะต้องคำนึงถึงความต้องการด้านเศรษฐกิจและ

โอกาสที่บุคคลจะได้ทำงานด้วย

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ปริญดา บุญศิลาเลิศ (2520 : บทคัดย่อ) ได้ทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพนมสารคาม "พนมอดุลย์วิทยา" จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวโดยชุดการแนะแนวอาชีพมีปัญหาในการเลือก

อาชีพน้อยกว่าเมื่อยังไม่ได้รับการแนะแนวโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ และนักเรียนที่ได้รับการแนะแนว โดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีปัญหาในการเลือกอาชีพน้อยกว่านักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบเดิม

ผกา บุญเรือง (2520 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกอาชีพ ภูติภาวะทางอาชีพ และการควบคุมภายใน-ภายนอก ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เลือกอาชีพอย่างเป็นจริงมีภูติภาวะทางอาชีพสูงกว่าผู้ที่เลือกอาชีพอย่างไม่เป็นจริง และเพศชาย เพศหญิงมีภูติภาวะทางอาชีพไม่แตกต่างกัน

สุดา อ่อนช้อย (2524 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อภูติภาวะทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มมีภูติภาวะทางอาชีพสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่ม

กฤษฎา จันทรวิภาค (2527 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการแนะแนวอาชีพมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเรื่องอาชีพสูงขึ้น

2.2.3 งานวิจัยในต่างประเทศ

รอดเกอร์ส (Rodgers. 1975 : 4446-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานที่มีต่อความพึงพอใจในอาชีพกับนักเรียนปีสุดท้ายโรงเรียนไฮสกูลทางตะวันตกของมลรัฐชิคาโก โดยใช้แบบสำรวจความพึงพอใจในอาชีพของ ฮอลแลนด์ (Holland) และแบบสอบถามประสบการณ์ในการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์ในการทำงานมีความพอใจในอาชีพมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่ยังไม่ได้ทำงาน

คลีค (Clark. 1977 : 1886-A) ได้ศึกษาผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่อภูติภาวะทางอาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาว่า กระบวนการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่จัดขึ้นในโรงเรียนจะสามารถเพิ่มระดับภูติภาวะทางอาชีพของนักเรียนที่เข้าร่วมกระบวนการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มได้ และยังสามารถเพิ่มระดับการเห็นคุณค่าของตนเองได้ด้วย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับ 9 จำนวน 170 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตัวแปร

ที่ศึกษาได้แก่ คณะอนุภาควิชาทางอาชีพ การยอมรับนับถือตนเอง เพศ และระดับสติปัญญา นักเรียนกลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมดังกล่าว เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพทางอาชีพของโคร์ท และแบบวัดการเห็นคุณค่าของตนเองของคูเปอร์สมิท วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนบุคลิกภาพทางอาชีพและคะแนนการเห็นคุณค่าของตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ

เจเทอร์ (Jater. 1977 : 6537-A) ได้ศึกษาผลของรูปแบบการสอน โดยเน้นกระบวนการสอนแต่ละขั้นขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับการเข้าใจตนเอง การรู้จักอาชีพ การวางแผนการเลือกอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ และการวางตัวให้เหมาะสมกับอาชีพ และการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาทางอาชีพ ที่มีต่อบุคลิกภาพทางอาชีพของนักเรียนระดับ 10 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากมลรัฐมิชิแกน จำนวน 182 คน ซึ่งสุ่มมาจากห้องเรียน 3 ห้อง โดยห้องที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นกระบวนการสอนการพัฒนาอาชีพ ห้องที่ 2 เป็นกลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ และห้องที่ 3 เป็นกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองจะใช้เวลาเรียนวันละ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้แบบวัดบุคลิกภาพทางอาชีพของโคร์ท ผลการทดลองปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นกระบวนการสอนการพัฒนาอาชีพ มีคะแนนบุคลิกภาพทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มทดลองที่สอนโดยเน้นการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ และกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสรุปได้ว่า วิธีการที่ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการทางอาชีพสูงขึ้นควรสอนโดยเน้นกระบวนการสอนการพัฒนาอาชีพ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ มีจุดหมายในอาชีพที่เด่นชัด และมีการวางแผนทางอาชีพที่ใกล้เคียงความจริง

ยัง ทอดด์ และเบอร์ตัน (Youngue, Todd and Burton. 1981 : 369 - 373) ได้ศึกษาผลของวิธีการสอนเกี่ยวกับบุคลิกภาพทางอาชีพในชั้นเรียน กับการสอนจากประสบการณ์จริงที่มีต่อบุคลิกภาพทางอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมปลายในมลรัฐเวอร์จิเนียตอนใต้ จำนวน 46 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนเท่ากัน

กลุ่มทดลองจะออกไปเยี่ยมสถานที่ประกอบอาชีพ และบุคคลที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ สัปดาห์ละ 2 วัน ๆ ละ 2 ชั่วโมง และมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในกลุ่มเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนเกี่ยวกับวิฤติภาวะทางอาชีพในชั้นเรียน ผลการศึกษาปรากฏว่า คะแนนวิฤติภาวะทางอาชีพของนักเรียนในกลุ่มทดลองเพิ่มมากขึ้นและเพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุม สรุปได้ว่าวิธีการสอนโดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจะช่วยทำให้วิฤติภาวะทางอาชีพของนักเรียนดีขึ้นมากกว่าวิธีการสอนในชั้นเรียน

คีน (Dean. 1982 : 3125-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

โปรแกรมอาชีพศึกษากับวิฤติภาวะทางอาชีพของนักเรียนระดับ 8 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในเขตชนบทตอนเหนือของรัฐเท็กซัส โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมอาชีพศึกษา ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรมอาชีพศึกษา มีคะแนนวิฤติภาวะทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุม และคะแนนวิฤติภาวะทางอาชีพของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการจัดหลักสูตรอาชีพศึกษาของโรงเรียนและครูผู้สอน

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ สรุปได้ว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพจะช่วยพัฒนาวิฤติภาวะทางอาชีพของนักเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น และมีความสามารถในการเลือกอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 26 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากรตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 53 คน ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. นำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. คัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนการรับรู้ด้านอาชีพในระดับต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 50 ลงมา จำนวน 26 คน
4. สุ่มนักเรียนในข้อ 3 โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายมา จำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง และเป็นกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ในการสร้างแบบสอบถาม จากหลักการวิจัยทางการศึกษา ของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2524 : 128 - 132)
 - 1.2 ศึกษาทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพและการรับรู้ด้านอาชีพ
 - 1.3 ศึกษาแบบสอบถามการแนะแนวอาชีพของ กฤษฎณา จันทรวินาศ (2527 : 46 - 52) แบบสอบถามความสำนึกด้านอาชีพของ สมบอง สุขคงคารกิติ (2530 : 124 - 130) และของสุรวิรัตน์ วิไลรัตน์ (2537 : 199 - 206)
 - 1.4 ผู้วิจัยสำรวจเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ ซึ่งอาชีพส่วนใหญ่ที่นักเรียนสนใจนั้นเป็นอาชีพที่นักเรียนคุ้นเคยและพบเห็นในท้องถิ่น แล้วสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ และให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาครั้งนี้
 - 1.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปหาความเที่ยงเชิงประจักษ์ โดยนำแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือรองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กริทอง อาจารย์พรณพิศ วาณิชการ และอาจารย์ทศพร มณีศรีขำ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะ และให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง

1.6 นำแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ จำนวน 56 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าทรายกองดิน เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามดังกล่าว โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1.6.1 เรียงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม จากสูงไปต่ำ แล้วแบ่งเป็นกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยใช้สัดส่วนเป็น 25%

1.6.2 นับแยกกระดาษคำตอบออกเป็น 2 กลุ่ม ตามสัดส่วนที่ใช้

1.6.3 หาจำนวนคนที่ตอบถูกของแต่ละกลุ่มในข้อเดียวกันแล้วนำไปแทนค่าในสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531 : 137)

1.6.4 คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ได้จำนวน 36 ข้อ เพื่อนำมาใช้ในการทดลอง (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 185)

1.7 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 1.6.4 ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2531 : 168 - 170) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.90

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบจากข้อ ก ข ค ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. ความสำคัญของอาชีพ

0 อาชีพมีความสำคัญอย่างไร

ก. ให้นักเรียนมีเงินใช้จ่าย

ข. ทำให้นักเรียนไม่เป็นภาระแก่สังคม

ค. ทำให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ลักษณะอาชีพ

00 อาชีพที่ทำงานกลางแจ้ง งานหนัก มีความอดทนสูง น่าจะเป็นอาชีพอะไร

- ก. เกษตรกรทำไร่ทำนา
- ข. นักตกแต่งสนามหญ้า
- ค. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม

3. คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ

000 คุณลักษณะที่สำคัญของนักธุรกิจคืออะไร

- ก. กล้าลงทุน มีความอดทน มีความสามารถ
- ข. เป็นที่รักใคร่ของผู้ที่พบเห็น
- ค. รู้จักคนมาก

4. การประสบความสำเร็จในอาชีพ

0000 สมศักดิ์ทำงานเก่ง ขยันสม่ำเสมอ และยังได้รับความจากผู้บังคับบัญชาเสมอ

สิ่งสมศักดิ์ควรจะได้รับคืออะไร

- ก. ความร่ำรวย
- ข. ความรับผิดชอบ
- ค. ความก้าวหน้าในงาน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

00000 ก่อนที่เอนกจะเลือกประกอบอาชีพ เขาควรจะพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพนั้นอย่างไร

- ก. พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรตรงกับความสามารถของตนเอง
- ข. พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรจะตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง
- ค. พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรจะตรงกับความถนัด ความสนใจของตนเอง

6. การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ

000000 ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน พี่ระควรจะทำอะไรเพื่อจะได้มีประสบการณ์ทางอาชีพ

- ก. พักผ่อนอยู่บ้าน
- ข. เดินทางท่องเที่ยว
- ค. รับจ้างหารายได้พิเศษ

7. การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

0000000 ถ้านักเรียนต้องการทราบว่า มีที่ใดบ้างที่รับสมัครงาน นักเรียนจะทราบได้จากแหล่งใดมากที่สุด

- ก. วิทยุ
- ข. โทรทัศน์
- ค. หนังสือพิมพ์

เกณฑ์การให้คะแนน

คำตอบที่ตรงตามที่เฉลย ให้ 1 คะแนน

คำตอบที่ไม่ถูกต้องตามที่เฉลย ให้ 0 คะแนน

2. โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนวเป็นกลุ่มและการรับรู้ด้านอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.2 สร้างโปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

2.3 นำโปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีกอง อาจารย์พรณพิศ วาณิชการ และอาจารย์ทศพร มณีศรีษา ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำโปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาข้อบกพร่องเกี่ยวกับโปรแกรม ตลอดจนภาษาที่ใช้และระยะเวลาที่ใช้ในการแนะแนว แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงโปรแกรมอีกครั้งหนึ่งเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพใช้กับกลุ่มทดลอง ประกอบด้วยการทดลอง 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันอังคารและพฤหัสบดี เวลา 12.30 - 13.10 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบปกติและการรับรู้ด้านอาชีพ

3.2 สร้างโปรแกรมการสอนปกติ เรื่องการรับรู้ด้านอาชีพให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

3.3 นำโปรแกรมการสอนปกติที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์พรณพิศ วาณิชยการ และอาจารย์ทศพร มณีศรีบา ตรวจสอบในเรื่องความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการสอน และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.4 นำโปรแกรมการสอนปกติที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับโปรแกรม ตลอดจนความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ขั้นตอนการสอน และระยะเวลาที่ใช้ในการสอน เพื่อปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการสอนปกติใช้กับกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 12.30 - 13.10 น. (ดังรายละเอียดในภาคผนวก)

การดำเนินการทดลอง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบ Randomized Control Grop Pretest-Posttest Design (บุศรี วงศ์รัตนะ, 2528 : 77) ดังแสดงใน ตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	ทดลอง	ทดสอบหลัง
R_E	T_{1E}	X_E	T_{2E}
R_C	T_{1C}	X_C	T_{2C}

ความหมายของสัญลักษณ์

R_E	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง
R_C	แทน	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกสุ่ม เป็นกลุ่มควบคุม
T_{1E}	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง
T_{1C}	แทน	การทดสอบก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม
X_E	แทน	การแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ
X_C	แทน	การสอนแบบปกติ

T_{2E} แทน การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

T_{2C} แทน การทดสอบหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพแล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง
2. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองแก่กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังรายละเอียดต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มทดลองใช้โปรแกรมการแนะแนวอาชีพเป็นกลุ่ม จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที ดำเนินการทดลองในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 12.30 - 13.10 น. ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม พ.ศ. 2537 ถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
 - 2.2 กลุ่มควบคุมใช้โปรแกรมการสอนแบบปกติ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ใช้สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที ดำเนินการทดลองในวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 12.30 - 13.10 น. ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2537 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2538
3. หลังทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพฉบับเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง แล้วเก็บคะแนนไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในข้อ 1 และ 3 ของนักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีจัดการกับข้อมูล

1. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
2. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบการรับรู้ด้านอาชีพเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรสัดส่วนของความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 137)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการรับรู้ โดยใช้สูตร KR-20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 168)
3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน
 - 3.1 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและของกลุ่มควบคุม โดยใช้ t-test แบบ Dependent (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 176)

3.2 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็น
กลุ่มด้านอาชีพและกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ โดยใช้ t-test แบบ Independent
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 173).

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาค้นคว้า

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ด้านอาชีพ
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรับรู้ด้านอาชีพ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบที่

ผลการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ และนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ ข้อมูลในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ และนักเรียนกลุ่มควบคุมก่อนได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	12	21.83	3.35	-0.22
กลุ่มควบคุม	12	22.17	4.17	

จากตาราง 2 ปรากฏว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ และกลุ่มควบคุม ก่อนได้รับการสอนแบบปกติไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลัง
การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการแนะแนว
เป็นกลุ่มด้านอาชีพ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	12	21.83	3.35	11.95**
หลังการทดลอง	12	33.17	2.08	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 ปรากฏว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองดีขึ้น หลังจาก
ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าการแนะแนว
เป็นกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น

3. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	12	21.17	4.17	4.91**
หลังการทดลอง	12	29.00	1.65	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 บ่งชี้ว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุมดีขึ้นหลังจากได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การสอนแบบปกติทำให้นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น

4. เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	X	S.D.	t
กลุ่มทดลอง	12	33.17	2.08	5.50**
กลุ่มควบคุม	12	29.00	1.65	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 บ่งชี้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่าการสอนแบบปกติ

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพกับนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
2. นักเรียนที่มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้น หลังจากได้รับการสอนแบบปกติ
3. นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเบอร์เซนไทส์ที่ 50 ลงมา จำนวน 26 คน

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ที่มีคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเบอร์เซนไทส์ที่ 50 ลงมา จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ
2. โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
3. โปรแกรมการสอนแบบปกติ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ก่อนการทดลอง

ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 53 คน ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ แล้วคัดเลือกนักเรียนที่มีการรับรู้ด้านอาชีพต่ำกว่าเบอร์เซนไทส์ที่ 50 ลงมา ได้นักเรียนจำนวน 26 คน ผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่า นักเรียนทั้ง 26 คน ประสงค์จะเข้าร่วมการทดลอง ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย นักเรียนที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองมาจำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 12 คน และเก็บคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของกลุ่มตัวอย่างไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง

2. การทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

2.1 กลุ่มทดลอง ผู้วิจัยให้การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพกับกลุ่มทดลอง จำนวน 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 12.30 - 13.10 น. ตั้งแต่วันที่ 27 ธันวาคม 2537 ถึงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2538

2.2 กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพกับกลุ่มควบคุม จำนวน 12 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 2 วัน คือวันพุธ และวันศุกร์ เวลา 12.30 - 13.10 น. ตั้งแต่วันที่ 28 ธันวาคม 2537 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538

3. หลังการทดลอง

3.1 ภายหลังจากการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพเพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพแก่นักเรียนกลุ่มทดลองและการสอนแบบปกติแก่นักเรียนกลุ่มควบคุมแล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพฉบับเดียวกับที่ใช้ก่อนการทดลอง แล้วนำคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพดังกล่าวมาเป็นคะแนนหลังการทดลอง

3.2 ผู้วิจัยนำคะแนนก่อนการทดลองและคะแนนหลังการทดลองมาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t -test โดยแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ทดสอบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ โดยใช้ t -test แบบ Dependent
2. ทดสอบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการสอนแบบปกติ โดยใช้ t -test แบบ Dependent

3. ทดสอบคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลอง ภายหลังจากการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ และกลุ่มควบคุมภายหลังจากการสอนแบบปกติ โดยใช้ t-test แบบ Independent

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนภายในกลุ่ม

1.1 นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพสามารถทำให้การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนดีขึ้น ทั้งนี้เพราะว่าการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพเป็นวิธีการให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ การประสบผลสำเร็จในอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ การมีประสบการณ์

เกี่ยวกับอาชีพและการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ในการดำเนินการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพนี้ ผู้วิจัยเริ่มต้นด้วยการสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ หลังจากนั้นผู้วิจัยชี้แจงวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ได้แก่ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง เกม การอภิปราย การเชิญวิทยากรมาบรรยาย และการศึกษาสถานประกอบการที่ ภายหลังที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ร่วมกันและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพมีความสนใจ ตั้งใจ ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม มีความกระตือรือร้น ในการซักถามสิ่งที่สนใจ ตลอดทั้งมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ด้วย ผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับการศึกษาของ สมบอง สุขตฤณการกิจ (2530 : 66) ที่ศึกษาพบว่า การใช้ชุดแนะแนวอาชีพทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร มีความสนใจด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาริสา เครื่องพนัส (2536 : 51) ที่ศึกษาพบว่า การใช้กิจกรรมกลุ่มทำให้การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงราย ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุธีรัตน์ วิไลลักษณ์ (2537 : 63) ที่ศึกษาพบว่า การใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนว ทำให้การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ตั้งไว้

จากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบปกติเป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนให้สูงขึ้น เพราะว่าการสอนแบบปกตินี้ผู้วิจัยดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วยขั้นนำ โดยผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อนำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ส่วนขั้นสอนนั้นผู้วิจัยได้

บรรยายประกอบการใช้สื่อการสอน ได้แก่ วีดิทัศน์ สไลด์ แผ่นพับ และรูปภาพเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และผู้วิจัยได้ให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

จากการสังเกตของผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน มีความกระตือรือร้น ชักถามสิ่งที่ตนเองสนใจ และช่วยกันสรุปเพิ่มเติม เมื่อเสร็จสิ้นการสอน แต่ละครั้งนักเรียนส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การเข้าร่วมกิจกรรมครั้งนี้ทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ได้พัฒนาตนเองเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ ลักษณะอาชีพแต่ละประเภท คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ การประสบความสำเร็จในอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาริสา เครืองพันธ์ (2536 : 51) ที่ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้กิจกรรมกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษพบว่า กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติมีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมพงษ์ สุขฤกษ์การกิติ (2530 : 65) ที่ศึกษาพบว่า การสอนแบบปกติเกี่ยวกับความสำนึกด้านอาชีพ ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร มีความสำนึกด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุริรัตน์ วิไลรัตน์ (2537 : 63) ที่ศึกษาพบว่า การสอนแบบปกติเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ มีการรับรู้ด้านอาชีพดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอยท์ (Mortensen, 1967 : 459 - 461 ; อ้างอิงมาจาก Hoy t.m.d.) ที่กล่าวว่า ในการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ ควรเริ่มพัฒนาตั้งแต่นักเรียนในระดับประถมศึกษา

2. การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนระหว่างกลุ่ม

เมื่อเปรียบเทียบการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลองที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ กับนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า การแนะแนว

เป็นกลุ่มด้านอาชีพทำให้นักเรียนมีการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ตั้งไว้

จากผลของการศึกษาในครั้งนี้แสดงว่า การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพทำให้ นักเรียนมีการพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพดีกว่าวิธีสอนแบบปกติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพใช้เทคนิคต่าง ๆ คือ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง เกม การอภิปราย การเชิญวิทยากรมาบรรยาย และการศึกษานอกสถานที่ ทำให้นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพเพิ่มขึ้น

ส่วนวิธีสอนแบบปกติเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพนั้น แม้ว่าจะสามารถพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มควบคุมได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม คะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการสอนปกติต่ำกว่าคะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าวิธีสอนแบบปกติเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพนั้น ผู้วิจัยดำเนินการสอนโดยบรรยายเนื้อหาเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพประกอบกับการใช้สื่อต่าง ๆ ได้แก่ วีดิทัศน์ สไลด์ แผ่นพับ และรูปแบบเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ มีการซักถาม เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม และสรุป นักเรียนไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่มีโอกาสได้เรียนรู้จากวิทยากร หรือจากการศึกษานอกสถานที่

ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุรวิรัตน์ วิไลลักษณ์ (2537 : 63) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 28 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดการสอนกิจกรรมการแนะแนว ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มาริสา เครื่องพนัส (2536 : 50) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย จำนวน 30 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้กิจกรรมกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมบอง สุขศฤงคารกิติ (2530 : 65) ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพที่มีต่อความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง กรุงเทพมหานคร จำนวน 60 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการใช้ชุดการแนะแนวอาชีพ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า ความสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพเป็นวิธีการที่ต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ ประสานกัน ผู้ที่จะนำวิธีการดังกล่าวไปใช้ควรศึกษารายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับความหมาย วิธีการดำเนินการ และจัดเตรียมสื่อต่าง ๆ ให้พร้อม ตลอดจนทั้งควรมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการแนะแนวดังกล่าวด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรติดตามผลของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนหลังจากสิ้นสุดการทดลองประมาณ 6 เดือน เพื่อศึกษาว่าการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สูดประเสริฐ. การเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.
- กฤษฎา จันทรวินาศ. ผลของการใช้ชุดแนะแนวอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กรุงเทพมหานคร. ปรินฤพานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ.2535-2539. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2533.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานของการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. "การแนะแนวอาชีพในโรงเรียน," วารสารแนะแนว. หน้า 25-32, 18 : 19 ก.พ.2527.
- _____. พัฒนาการทางอาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.
- _____. "อาชีพศึกษากับปัญหาการว่างงาน," เอกสารโรเนียว. ม.ป.ป., 20 หน้า.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์ และกมล สูดประเสริฐ. "หมอและอักษรศาสตร์บัณฑิต ความล้มเหลวของการแนะแนวในเมืองไทย," วารสารแนะแนว. หน้า 27 - 30, 17 : 18 ธ.ค. 2524 - ม.ค. 2525.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิตินอกพารามेटริก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์, 2533.
- ประสาร ทิพย์ธารา. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเอียนสโตร์, 2521.

ปริญดา บุญศิลาเลิศ. การทดลองใช้ชุดการแนะแนวอาชีพกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

ผกา บุญเรือง. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจเลือกอาชีพ ภูมิกว้างทางอาชีพ

และการควบคุมภายในภายนอก. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :

ตำราอุดมศึกษา โครงการส่งเสริมการแต่งตำรา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช,
2534.

พล แสงสว่าง. การแนะแนวอาชีพ. สงขลา : เทมการพิมพ์, 2529.

ไพศาล ไกรสิทธิ์. วัฒนธรรมการทำงานของคนไทย. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2531.

มารีสา เครื่องพนัส. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านป่าซาง อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2536. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพร จำกัด, 2531.

_____. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์

ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.

วชิรญา บัวศรี. คำบรรยายเรื่องอาชีพศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและ

จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.

วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533).

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.

สมนึก บำรุง. "ความเข้าใจเรื่องการแนะแนว," วารสารแนะแนว. (ตุลาคม 2516 - มกราคม 2517) หน้า 1.

สมบอง สุศตถการกิตติ. ผลการใช้การแนะแนวอาชีพที่มีต่อการสำนึกด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

สถิต วงศ์สวรรค์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ : รวมสาส์น, 2527.

สุดา อ่อนช้อย. ผลของการแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มที่มีต่ออุทิศภาวะทางอาชีพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2520. อัดสำเนา.

สุโท เจริญสุข. การแนะแนวช่วยให้เด็กเรียนดี-มีอาชีพ-มีความสุข. กรุงเทพฯ : เสี่ยงเพียงธรรมประทีป, 2520.

สุรรัตน์ วิไลรัตน์. ผลของการใช้ชุดการสอนกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดทรงธรรม อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

สำเนาวั ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองบริการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

Clark, Leroy William, Jr. "Effect of A Group Vocational Guidance Course on Career Maturity," Dissertation Abstracts International. 38 : 1968-A ; February, 1977.

Corso, Frank V. "Career Awareness of the Sixth-Grade Students," Dissertation Abstracts International. 28(02) : 188 ; Summer, 1991

Crites, J.O. Vocational Psychology. New York : McGraw-Hill Book Company, 1969.

Crites. J.O. and Super, D.E. Appraising Vocational Fitness. Universal Book Stall, 1968.

Crow, Lister and Alice Grow. An Introduction to Guidance. New York : American Book Company, 1960.

Currie, Lawrence. E. "Vocational Awareness, Vocational Development and Vocational Responses in Adolescents of Divergent Ethnic, Education, and Socio-Economic Backgrounds," Dissertation Abstracts International. 34 : 7119-A, June, 1973.

Davis Frank G. and Pearl S.Norris. Fundamentals of Guidance. New York : McGraw Hill Book Company, 1966.

Dean, Doyle Wayne. "The Relationship between A Program of Career Education and the Career Maturity of Eight Grade Students," Dissertation Abstracts International. 42 : 3125-A ; January, 1982.

Dickens, Alice Moss. "Career Awareness : An Investigation of Career Awareness of Inner-City Students in Structured and Conventional Programs (Disadvantaged, Minority, Urban)," Dissertation Abstracts International. 5 (08) : 2502-A ; February, 1985.

Dunsmor, Clarence C. and Leonard H. Miller. Principle and Methods of Guidance for Teacher. Scranton : International Textbook Co., 1977.

Durgin, Rodney Wayne. "A Model of Managing Career Guidance Programs in Secondary School of Ohio," Dissertation Abstracts International. 38 (5) : 2671-A, November, 1974.

Frochich, Clifford P. Guidance Services in Schools. New York : McGraw Hill Book Company, 1958.

Ginzberg, Eli. The Development of Human Resources. New York : McGraw Hill Book Company, 1966.

Good, Carter V. Dictionary of Education. New York : McGraw-Hill book Company, 1973.

Gulley, Halbert E. Discussion, Conference and Group Process. New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1960.

Jater, Kaye Eugenia Manson. "Impact of the Process Method and the Activities Method of Teaching Career Development on the Career Maturity of Tenth Grades," Dissertation Abstracts International. 38: 6530-A ; November, 1977.

Keith, Davis. Human Relation at Work. New York : McGraw-Hill Book Company, 1962.

Kemp, Gratton C. Perspective on the Group Process. Boston : Houghton Mifflin Co., 1970.

Krumboltz, D. Guidance and Counseling. New York : Holt, Reinhart and Winston, 1970.

- Malvey, Edward Michael. "A Study of the Effects of Formal Program of Career Education on the Academic Achievement in Mathematics and Reading, Self Concept and Career Awareness of Selected Elementary School Children," Dissertation Abstracts International. 45(11) : 3273-A ; May, 1985.
- Miles, Borbara J. "An Investigation of the Relationship among the Learning Style Sociological Preference of Fifth and Sixth Grade Students, Selected Interactive Classroom Patterns, Attitudes and Achievement in Career Awareness and Career Decision-Making Concept," Dissertation Abstracts International. 48(10) : 3537-A ; April, 1988.
- Miller, Carroll H. Foundations of Guidance. New York : Harper & Row Publisher, Inc., 1976.
- Nash, Judit Margnerite. "An Investigation of Effect of A Career Awareness Program at the Elemmentary School Level," Dissertation Abtracts International. 39 : 2052-A. October, 1978.
- Norbert, Johnson and Johnson Jerome. "A 6-Month Follow up on The Effects of the Vocational Exploration Group on Career Maturity," Journal of Counseling Psychology. 28 : 70 - 71 ; 1981.
- Pyle, Richard K. "The Relationship of Group Career Counseling and Computer Assisted Career Guidance to the Career Maturity of Community College Students," Dissertation Abstracts International. 37(7) : 4144-A ; January, 1977
- Rodgers, Ronald C. "Work Experience as A Mediating Variable in Theories of Occupational Choice,' Dissertation Abstracts International. 36 : 4446-A ; January, 1976.

- Sisca, Noncy B. "The Effect of A Career Education Program on the Career Awareness of Mexican American Children in Upper Elementary Grade," Dissertation Abstracts International. 7220-A. 36 : May, 1976.
- Solvay, Pamala A. "Career Awareness in the Elementary School," Dissertation Abstracts International. 49(06) : 1439-A ; December, 1980.
- Strang, Ruth M. Group Work in Education. New York : Harper and Brother Publishers, 1985.
- Super, Donald E. The Psychology of Careers. New York : Harper and Brothers, 1957.
- Thompson, John F. Foundation of Vocational Education : Social and Philosophy Concept. Englewood Cliffs, New Jersey : Pretice-Hall, 1973.
- Traxler, Arthur E. Techniques of Guidance. New York : Harper and Brothers, 1957.
- Youngue, Impogene T., Robert M. Todd. "The Effects of Didactic Classroom Instruction versus Field Exposure on Career Maturity," Journal of Vocational Behavior. 19 : 369-373, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก

- โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ เรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ
- โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ
- แบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ เรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1 40 นาที เวลา 2.30- 13.10 น.	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี และให้นักเรียนได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเองโดยใช้กิจกรรม "เก้าอี้คนตรี" ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้คือ 1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมรอบเก้าอี้จำนวนน้อยกว่านักเรียน 2 ตัว 1.2 ผู้วิจัยเปิดเพลงให้นักเรียนร่ายรอบเก้าอี้โดยวนทางซ้ายมือ 1.3 เมื่อผู้วิจัยหยุดเสียงเพลงให้นักเรียนแต่ละคนพยายามนั่งเก้าอี้ให้ได้ผู้ที่นั่งได้นั่งเก้าอี้จะถูกคัดออกมาอยู่ข้างนอกและให้จับคู่กันไว้ 1.4 เริ่มทำข้อ 1.1 - 1.3 อีกจนเหลือ 2 คนสุดท้าย 1.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสัมภาษณ์กันและกันโดยให้ถามชื่อนามสกุล งานอดิเรกที่ชอบ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			และความประทับใจ ของนักเรียน 1.6 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมา มารายงานผล 1.7 ให้นักเรียนแสดง ความรู้สึกที่ได้รับจาก กิจกรรมแก้อัฒนตรี และการสัมภาษณ์ 2. ผู้วิจัยแจกตารางฝึกการ แนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ ให้นักเรียนพร้อมทั้งชี้แจง รายละเอียดดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยอธิบายความหมาย ของ "การรับรู้ด้าน อาชีพ" 2.2 ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมาย และวิธีการในการเข้า ร่วมการแนะแนว เป็นกลุ่ม ด้านอาชีพ 2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามข้อข้องใจ และปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วม

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			การแนะแนวเป็นกลุ่ม ด้านอาชีพ 2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป ความหมายของการ รับรู้ด้านอาชีพและ จุดมุ่งหมายของการ เข้าร่วมการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 2.5 ผู้วิจัยนัดหมายนักเรียน เกี่ยวกับการเข้าร่วม การแนะแนวเป็นกลุ่ม ด้านอาชีพในครั้งต่อไป
2 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของการ ประกอบอาชีพ แต่ละอาชีพในชุมชนได้	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ ดังนี้ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเพื่อ นำเข้าสู่เรื่องที่จะเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะของ อาชีพต่าง ๆ ได้	เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่ออาชีพ และลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ได้	2. ขั้นตอนการ ผู้วิจัยชี้แจงกฎเกณฑ์ กติกา วิธีปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้เทคนิคต่าง ๆ ต่อไปนี้คือ บทบาทสมมติ กรณีตัวอย่าง การอภิปราย การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การศึกษานอกสถานที่ โดย ในการแนะแนวเป็นกลุ่ม ด้านอาชีพแต่ละครั้ง ผู้วิจัย อาจเลือกใช้ 1 เทคนิค หรือมากกว่า 1 เทคนิค แล้วแต่ความเหมาะสม 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปสิ่ง ที่ได้เรียนรู้ร่วมกันและผู้วิจัย สรุปเพิ่มเติม <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจและ ทำความร่วมมือในการทำ กิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			2. สังเกตจากการแสดง ความคิดเห็นและการสรุป ของนักเรียน
4 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่ นักเรียนสนใจ	เพื่อให้ นักเรียนบอกลักษณะ อาชีพและรายละเอียด เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียน สนใจ	
5 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	คุณลักษณะของผู้ประกอบ อาชีพต่าง ๆ	เพื่อให้ นักเรียนบอก คุณลักษณะของผู้ประกอบ อาชีพต่าง ๆ ได้แก่ ความ รับผิดชอบ ความกระตือ รือร้น ความตั้งใจ ความ ขยัน ความอดทน และ ความมีมนุษยสัมพันธ์ได้	
6 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	คุณลักษณะของผู้ประกอบ อาชีพที่นักเรียนสนใจ	เพื่อให้ นักเรียนบอกลักษณะ ของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ ได้แก่ ความ รับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความขยัน และ ความมีมนุษยสัมพันธ์ได้
7 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	การประสบความสำเร็จ ในอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนบอกถึงการ ประสบความสำเร็จในอาชีพ ต่าง ๆ	
8 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความสัมพันธ์ระหว่าง ตนเองกับอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนบอกถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับอาชีพ	
9 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	การมีประสบการณ์ เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	เพื่อให้นักเรียนมี ประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอก ความสำคัญของการเตรียม ตัวเข้าสู่อาชีพ	
11 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	การเตรียมตัวเข้าสู่ อาชีพ : การเลือก แผนการเรียน	เพื่อให้ นักเรียนเลือก แผนการเรียนเพื่อเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ	
12 40 นาที เวลา 12.30- 13:10 น.	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้ นักเรียนได้ร่วมกัน อภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญ ของการรับรู้ด้านอาชีพและ ประโยชน์ที่ได้รับจากการ เข้าร่วมกิจกรรมการ แนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ	1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็น วงกลมหันหน้าเข้าหากัน 2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกัน สรุปความหมายของการ รับรู้ด้านอาชีพว่าหมายถึง การที่นักเรียนมีความรู้ , ความเข้าใจเกี่ยวกับ ความสำคัญของการประกอบ อาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ การประสบความสำเร็จงาน อาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่าง

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ตนเองกับอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ และการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ 3. ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้ 3.1 ความรู้ที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพว่ามีประโยชน์ต่อนักเรียนมากน้อยเพียงใดนักเรียนจะนำไปประกอบ การพิจารณาก่อนจะเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพได้ อย่างไร 3.2 นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วม การแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ 4. ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับผลของการเรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ โดยใช้การแนะแนวเป็นกลุ่มอาชีพ ผู้วิจัยกล่าว

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			ขอใบเจ้านักเรียนและกล่าว ปิดการทดลอง <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็นและ การสรุปของนักเรียน

โปรแกรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ เรื่องการรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่ 1

ปทุมธานี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีและให้นักเรียนได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายของการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้นักเรียนแนะนำตนเอง โดยใช้กิจกรรม "เก้าอี้ดนตรี" ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมรอบเก้าอี้ ซึ่งมีน้อยกว่าจำนวนนักเรียน 2 ตัว
 - 1.2 ผู้วิจัยเปิดเพลงให้นักเรียนร่ายรอบเก้าอี้ โดยวนไปทางซ้ายมือ
 - 1.3 เมื่อผู้วิจัยหยุดเสียงเพลง ให้นักเรียนแต่ละคนพยายามนั่งเก้าอี้ให้ได้
ผู้ที่นั่งได้นั่งเก้าอี้จะถูกคัดออกมาอยู่ด้านนอกและให้จับคู่กันไว้
 - 1.4 เริ่มทำข้อ 1.1 - 1.3 อีกจนเหลือ 2 คนสุดท้าย
 - 1.5 ผู้วิจัยให้นักเรียนสัมภาษณ์กันและกัน โดยให้ถาม ชื่อ นามสกุล งานอดิเรกที่ชอบ และความประทับใจ
 - 1.6 ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมารายงานผล
 - 1.7 ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่ได้รับจากกิจกรรมเก้าอี้ดนตรีและการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยแจกตารางฝึกการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพให้นักเรียน พร้อมทั้งชี้แจงรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยอธิบายความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ

2.2 ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการในการเข้าร่วมการแนะแนว เป็นกลุ่ม
ด้านอาชีพ

2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อข้องใจและปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ

2.4 ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพและจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมการแนะแนวอาชีพเป็นกลุ่ม และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

2.5 ผู้วิจัยนัดหมายนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมการแนะแนวอาชีพเป็นกลุ่ม
ในครั้งต่อไป

อุปกรณ์

1. เทปเครื่องเสียง
2. เพลง
3. แก้วน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือ
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 2

เรื่อง ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพในชุมชนได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ
2. ผู้วิจัยเสนอวิธีคิดเรื่อง "อาชีพนั้นสำคัญไฉน" และตัวอย่างเกี่ยวกับอาชีพ

ในชุมชน

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของอาชีพในชุมชนตามที่เสนอไว้

ในกรณีตัวอย่าง โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม แล้วให้ตัวแทนของกลุ่ม กลุ่มละ 2 คน ออกมารายงาน

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ ตามแนวสรุปดังนี้

"มนุษย์เกิดมาต้องทำงาน ต้องมีอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว การทำงานตรงตามความสามารถและความสนใจย่อมทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพและมีความสุขในชีวิต การสำรวจตนเองและอาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพ"

อุปกรณ์

วีดิทัศน์เรื่อง "อาชีพนั้นสำคัญไฉน" และกรณีตัวอย่างเกี่ยวกับอาชีพในชุมชน

การประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและความร่วมมือในการดูวีดิทัศน์
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน
3. ตรวจผลงานจากการทดสอบหลังเรียน เรื่องความสำคัญของการประกอบอาชีพ

กรณีตัวอย่าง อาชีพในชุมชน

ครอบครัวของสุรศักดิ์มีสมาชิกทั้งหมด 4 คน คือ พ่อ แม่ พี่สาว และสุรศักดิ์ พ่อของสุรศักดิ์มีอาชีพเป็นบุรุษไปรษณีย์ พ่อเคยบอกสุรศักดิ์ อาชีพของพ่อเป็นอาชีพที่ต้องบริการผู้อื่นในวันหนึ่ง ๆ พ่อจะพบปะผู้คนมากมายหลายอาชีพ เช่น ครู พยาบาล ช่างตัดผม แพทย์ ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ พนักงานโรงงาน พนักงานธนาคาร นักธุรกิจ คนทำไร่ทำนา คนทำสนามหญ้า ช่างเสริมสวย ภารโรง นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ พ่อค้า ตำรวจ ทหาร ช่างเย็บเสื้อผ้า เกษตรกร ช่างซ่อมเครื่องยนต์ ช่างซ่อมนาฬิกา วิศวกร ช่างไม้ พนักงานบัญชี พนักงานพิมพ์ดีด เลขานุการ พนักงานคอมพิวเตอร์ นักวิทยาศาสตร์ จิตรกร นักร้อง นักดนตรี นักประพันธ์ นักออกแบบ และนักแสดง เพราะพ่อต้องนำจดหมาย เอกสาร หรือสิ่งของที่ผู้ส่งส่งไปให้ผู้รับ

แม่ของสุรศักดิ์มีอาชีพเป็นแม่บ้าน แม่บอกสุรศักดิ์ว่า งานของแม่ก็มีมากมายที่จะต้องทำในแต่ละวัน เช่น ทำกับข้าว ทำความสะอาดบ้าน ซักผ้าเสื้อผ้า ให้สมาชิกในครอบครัว แม่บอกว่าเป็นการบริการสมาชิกในครอบครัวที่แม่พอใจมาก

พี่สาวของสุรศักดิ์มีอาชีพเป็นแม่ค้าหรือผู้นำเที่ยว พี่สาวจะเก่งทางด้านภาษาที่จะพาผู้สนใจทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศไปชมสถานที่ต่าง ๆ แล้วบรรยายหรืออธิบายเกี่ยวกับสถานที่นั้น ๆ พร้อมทั้งตอบข้อสงสัยและให้ข้อมูล จัดพาหนะ จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้สนุกสนาน

สำหรับสุรศักดิ์นั้น หน้าที่ของสุรศักดิ์คือเรียนหนังสือ เพราะขณะนี้สุรศักดิ์กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สุรศักดิ์อยากมีอาชีพเหมือนคุณป้าข้างบ้าน คืออาชีพค้าขาย สุรศักดิ์ชอบงานด้านนี้เพราะเป็นงานที่ได้พบปะผู้คน ได้บริการลูกค้าจากการขายของ เป็นงานที่ไม่ต้องมีนายจ้าง

ครั้งที่ 3

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพและลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยนำสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะอาชีพแต่ละอาชีพว่ามีลักษณะอย่างไร

ให้นักเรียนช่วยกันอภิปราย

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนดูภาพ "อาชีพในชุมชน"
2. ให้นักเรียนบอกชื่ออาชีพและลักษณะการทำงานจากภาพที่เห็น
3. ให้นักเรียนสำรวจว่าตนเองสนใจอาชีพใดบ้าง
4. ให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของอาชีพที่นักเรียนสนใจ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับลักษณะอาชีพแต่ละประเภท

อุปกรณ์

ภาพอาชีพในชุมชน : แพทย์ พยาบาล ช่างเครื่องยนต์ พนักงานธนาคาร นักธุรกิจ
ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เกษตรกรทำไร่ทำนา นักตกแข่งสนามหู่

การประเมินผล

1. สิ่งเกิดจากการร่วมการแสดงความคิดเห็นเรื่องลักษณะอาชีพ
2. สิ่งเกิดว่านักเรียนแต่ละคนสนใจอาชีพอะไรบ้าง

ครั้งที่ 4

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเรื่องลักษณะอาชีพต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร และรายละเอียดของอาชีพที่นักเรียนสนใจว่ามีอาชีพอะไรบ้าง และมีลักษณะอย่างไร

ขั้นดำเนินการ

1. ให้นักเรียนจับสลากชื่ออาชีพที่นักเรียนสนใจคนละ 1 อาชีพ
2. ให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมตัวการแสดง
3. ให้นักเรียนแต่ละคนออกมาแสดงบทบาทสมมติโดยไม่ได้รับบรูายละเอียดของผู้แสดง แล้วให้นักเรียนที่สังเกตการแสดงดังกล่าว แล้วทายว่าเป็นอาชีพอะไร เมื่อทายถูกก็ยุติการแสดง ถ้าทายไม่ถูกก็ให้แสดงต่อจนกว่าจะทายถูก
4. ให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า บทบาทสมมติที่แสดงนั้นมีอาชีพอะไรบ้างและมีลักษณะอย่างไร

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะอาชีพและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

สลากรั้วอาชีพ

1. ช่างตัดผม
2. แพทย์
3. พยาบาล
4. ช่างเครื่องยนต์
5. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม
6. พนักงานธนาคาร
7. นักธุรกิจ
8. เกษตรกรทำไร่ทำนา
9. นักตกต่งสนามหญ้า
10. ช่างเสริมสวย

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการแสดงบทบาทสมมติของนักเรียน
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 5

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนบอกคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความอดทน และความมีมนุษยสัมพันธ์ได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนว่ามีอาชีพอะไรบ้าง อาชีพนั้น ๆ มีลักษณะอย่างไร ผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ควรมีลักษณะอย่างไร

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ๆ ละ 3 คน
2. ผู้วิจัยอธิบายวิธีปฏิบัติกิจกรรมดังนี้
 - 2.1 เกมนี้ ชื่ออาชีพอะไรเอ่ย
 - 2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มคิดอาชีพมากลุ่มละ 2 อาชีพ
 - 2.3 ให้นักเรียนแต่ละคนแสดงท่าทางประกอบอาชีพนั้น ๆ แล้วให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ

ทายว่าเป็นอาชีพอะไร ถ้านักเรียนในกลุ่มอื่นทายไม่ถูก กลุ่มที่แสดงท่าทางของผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ จะต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมจนกว่านักเรียนในกลุ่มอื่น ๆ จะทายถูก

3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้

3.1 อาชีพแต่ละอาชีพที่นักเรียนทายชื่อกันนั้น ผู้ประกอบอาชีพนั้น ๆ ควรมีคุณลักษณะอย่างไร และคุณลักษณะเด่นของแต่ละอาชีพควรมีลักษณะอย่างไร

3.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจว่า นักเรียนมีคุณลักษณะอย่างไรและเหมาะสมกับอาชีพใดที่กล่าวในข้อ 3.1 หรือไม่ และนักเรียนคิดว่าตนเองเหมาะสมกับอาชีพอะไร

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

อุปกรณ์

—

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการร่วมอภิปรายและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่นักเรียนสนใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนบอกคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความขยัน และความมีมนุษยสัมพันธ์ได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนว่าใครสนใจอาชีพอะไรบ้างที่อยากจะประกอบอาชีพในอนาคต และนักเรียนที่จะประกอบอาชีพนั้นจะต้องมีคุณลักษณะอย่างไร

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนชื่ออาชีพที่นักเรียนสนใจมากที่สุดคนละ 1 อาชีพ
2. ผู้วิจัยเขียนชื่ออาชีพนั้นบนกระดานดำ แล้วช่วยกันอภิปรายว่าแต่ละอาชีพนั้นมีคุณลักษณะอย่างไร
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจตัวเองว่ามีลักษณะใกล้เคียงกับอาชีพที่ตนสนใจหรือไม่ โดยให้เขียนคุณลักษณะของตัวเองให้มากที่สุดลงในกระดาษ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนแต่ละคนสรุปอาชีพที่ตนสนใจว่าต้องมีคุณลักษณะอย่างไร

อุปกรณ์

1. กระดาษเปล่า
2. เครื่องเขียน

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียนแต่ละคน
2. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคน

ครั้งที่ 7

เรื่อง การประสบความสำเร็จในอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกถึงการประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในอาชีพ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการร่วมกิจกรรม กรณีตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันอภิปรายกรณีตัวอย่าง
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนยกตัวอย่างบุคคลที่ประสบความสำเร็จในการทำงานในชุมชน

ของนักเรียน อย่างน้อย 2 คน

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนลองสำรวจตนเองว่า ตนเองมีคุณสมบัติใดบ้างที่จะสามารถทำให้ประสบความสำเร็จในการทำงานประกอบอาชีพที่ตนสนใจได้

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในอาชีพตามแนวสรุปดังนี้

ผู้ประสบความสำเร็จในการทำงานแต่ละคนมีประสบการณ์และวิธีการที่จะนำมาใช้เป็นแบบอย่างได้

อุปกรณ์

กรณีตัวอย่างเรื่อง "ทำบุญสุนัน"

การประเมินผล

1. สังเกตการอภิปรายร่วมกันของนักเรียน
2. สังเกตความสนใจในการทำกิจกรรมร่วมกัน

กรณีตัวอย่าง "ห้าพิสุจน์"

บุคคลที่ประสบความสำเร็จด้านอาชีพ ท่านผู้นี้คือ คุณนกแก้ว ถิ่นพิทักษ์ อยู่บ้าน
เลขที่ 22/1 หมู่ 6 ตำบลคอนทราย อำเภोधราราม จังหวัดราชบุรี

ประวัติส่วนตัว เรียนจบชั้น ป.4 จากโรงเรียนวัดท่ามะขาม อำเภोधราราม
จังหวัดราชบุรี เนื่องจากฐานะทางครอบครัวยากจน ขณะที่ยังออกจากโรงเรียนอายุก็ย่างเข้า
14 ขวบแล้ว จึงไปอาศัยอยู่กับพี่ชายที่จังหวัดชลบุรี พี่ชายมีอาชีพค้าขายเกี่ยวกับผ้า ไปอยู่
กับพี่ชายได้ 3 ปี กลับมาอยู่กับมารดาที่บ้าน แต่มีนิสัยชอบค้าขายมาตั้งแต่เด็กเมื่อกลับมาอยู่
บ้านท่ามะขาม อำเภोधราราม แล้วจึงมายึดอาชีพขายของชำ ต่อมาได้ภรรยาซึ่งเป็นคน
อำเภोधรารามเหมือนกัน ได้ย้ายไปอยู่บ้านของภรรยาและก็ขายของชำไปด้วย เพราะอยู่ที่ไหน
ชอบขายของแต่การทำมาหากินก็ยังไม่ดีขึ้นจึงได้อพยพไปอยู่อำเภอดุสิต จังหวัดพระจวบศิริขึ้น
ก็ไปทำการค้าขายอีกเช่นเดิมและเช่าที่ของเขามาเพื่อปลูกผัก (เรียนทำการเกษตรไปด้วย) แต่
ต้องขาดทุนอย่างย่อยยับ เงินทองก็เก็บหอมรอมริบไว้ก็ใช้กร่อยหรือจึงต้องย้ายกลับมาที่อำเภอ
धราราม และเปิดร้านขายของชำและรับจ้างสวนแข่งขายด้วย โดยได้ลงทุนไปซื้อเครื่องจักรตอก
มาเพื่อหวังว่าคงจะทำให้ได้กำไรในครั้งนี้เป็นแน่ แต่โชคก็ยังไม่เข้าข้างจึงต้องขายเครื่องจักรตอก
ที่ซื้อมาแล้วหันมาเป็นคนรับแข่งขาย คือรับซื้อแข่งจากชาวบ้านแถวนั้นนำไปขาย คราวนี้โชค
เข้าข้างรู้สึกว่ารานะดีขึ้นสามารถได้ปลูกบ้านดีขึ้น ที่ที่นาได้ประมาณ 2 แปลง ต่อมาดินฟ้าอากาศ
แห้งแล้งมาก ไม้ที่จะนำมาสานแข่งก็ไม่ค่อยจะมี ประชาชนในละแวกนั้นก็หยุดสานแข่งทำให้
รายได้ไม่ดีเท่าที่ควร จนต้องดิ้นรนขนขวายไปเป็นลูกจ้างเพาะเห็ด พอไปเป็นลูกจ้างเพาะเห็ด
อยู่ได้ประมาณ 4 เดือน จึงคิดว่ามีประสบการณ์พอแล้วจึงได้เลิกจากการเป็นลูกจ้างหันมา
เพาะเห็ดด้วยตนเอง มีอาคารเพาะเห็ด 10 อาคาร คนงานประจำ 1 คน ซึ่งต้องกินนอนอยู่
ด้วย เห็ดที่ทำอยู่เวลานี้มี เห็ดหูหนู เห็ดนางรม เห็ดนางฟ้า เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดนางนวล

จำหน่ายเห็ดต่าง ๆ ได้ประมาณวันละ 3,000 บาท แต่รายจ่ายก็ยังมีสูงอยู่เจ้าตัว
พยายามลดต้นทุนให้ต่ำลง และคุณนกแก้วยอมรับว่าอาชีพนี้คงจะต้องยึดเป็นอาชีพหลัก แต่เท่าที่
สังเกตดูแล้วถึงแม้คุณนกแก้วจะมีความรู้เพียง ป.4 แต่เขาก็มีความคิดริเริ่มทะเยอทะยานอยู่เสมอ

ฉะนั้น คนเราขอให้มีความทะเยอทะยานในอาชีพการงานแล้วความสำเร็จในชีวิตย่อมจะ
เกิดขึ้นได้ เช่น คุณนกแก้ว เช่นกัน

ครั้งที่ 8

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร และในความสัมพันธ์นั้นมีผลอย่างไร

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง "ไม่มีสุขใจเท่า"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มที่อาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 7 คน ศึกษาบทบาทสมมติ "ไม่มีสุขใจเท่า" โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำ
3. ผู้วิจัยอธิบายวิธีสังเกตการแสดงบทบาทสมมติให้นักเรียนที่เหลือฟัง
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มอาสาสมัครแสดงบทบาทสมมติ "ไม่มีสุขใจเท่า" และให้นักเรียนที่เหลือคอยสังเกตการแสดง
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันอภิปรายและสรุปการแสดงบทบาทสมมติ "ไม่มีสุขใจเท่า"
6. ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า ลักษณะพิเศษของตนเองเหมาะสมกับอาชีพใด

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ตามแนวสรุปดังที่
การเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ทำให้ประกอบอาชีพนั้นได้อย่างเป็นสุข

อุปกรณ์

เอกสารประกอบการแสดงบทบาทสมมติ "ไม่มีสุขใจเท่า"

การประเมินผล

1. สังเกตการแสดงบทบาทสมมติว่า ถูกต้องตามหน้าที่ของตนไหม
2. สังเกตการตอบ ชักถามปัญหาในการอภิปราย

บทบาทสมมติ "ไม่มีสุชาติเท่า"

ประเดิมศักดิ์ เป็นเด็กชายรูปร่างสูงโปร่ง ค่อนข้างผอม ผิวขาว บ้านอยู่แถวตลาดพระประแดง เมื่อออกจากโรงเรียนแล้ว ประเดิมศักดิ์ก็เริ่มมองหางานทำเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว ซึ่งมีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 8 ชีวิต โดยมี ประเดิมศักดิ์ เป็นพี่ชายคนโต และมีน้อง ๆ ที่กำลังเรียนชั้นประถมศึกษา 5 คน และน้องคนสุดท้องซึ่งอายุได้เพียง 3 ปี บิดาของประเดิมศักดิ์ได้เสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุรถชน ส่วนมารดามีอาชีพค้าขายผลไม้อยู่ที่ตลาดพระประแดง จึงเป็นเหตุให้ประเดิมศักดิ์ต้องออกมาหางานทำ โดยเริ่มจากการไปสมัครงานเป็นกรรมกรขนสินค้าขึ้นเรือ ๓ ท่าเรือพระประแดง ร่วมกับเพื่อน ๆ อีก 6 คน คือ ชิดชัย อำนาจ ขาญชัย ทวีศักดิ์ พรหมชัย พิเชษฐ์ เมื่อไปถึงบริษัทที่รับสมัครกรรมกรขนสินค้า ชิดชัย อำนาจ ขาญชัย และประเดิมศักดิ์ ก็สมัครเข้าเป็นกรรมกรขนสินค้า ส่วนทวีศักดิ์ พรหมชัย และพิเชษฐ์ ไม่สมัคร โดยแต่ละคนมีเหตุผลของตนเอง เช่น พิเชษฐ์ให้เหตุผลว่า ตนเองเล็กและผอมเกินไป เหตุผลของทวีศักดิ์คือตนเองไม่ถนัดงานแบกหาม และพรหมชัยมีเหตุผลว่า ตนเองเป็นคนที่มีสุขภาพไม่แข็งแรง และเพื่อนอีก 2 คน ทำงานเป็นกรรมกรขนสินค้าได้ไม่กี่วันก็ต้องลาออกจากงานเพราะสู้งานหนักไม่ไหว ส่วนอำนาจยังคงทำงานเป็นกรรมกรต่อไปเพราะเห็นว่ามียรายได้ดีและเหมาะสมกับรูปร่างที่แข็งแรงเหมือนนักกีฬาของตนเอง ต่อมาประเดิมศักดิ์ก็ได้ทำงานเป็นพนักงานส่งเอกสารในสำนักงานแห่งหนึ่ง ทำงานส่งเอกสารต่าง ๆ ก็เดือนเขาก็รู้สึกเบื่อหน่ายกับงานที่ทำงานแล้วออกไปและกลับมาอยู่บ้านเฉย ๆ เขาเริ่มมีความรู้สึกกังวลใจว่าจะประกอบอาชีพอะไรดีทำให้เขาไม่สบายใจ ประเดิมศักดิ์มีนิสัยอยู่อย่างหนึ่งคือเมื่อเขาไม่สบายใจเขาจะนั่งเขียนตัวอักษร ซึ่งเป็นการกระทำที่เขาถนัดและชอบทำบ่อย ๆ ขณะที่เขานั่งเขียนตัวอักษรอยู่นั้น เขาก็นึกถึงคำคมของอาจารย์แนะแนวที่ว่า ตัวอักษรที่เขาเขียนนั้นสวยเหมือนกับตัวอักษรบนแผ่นป้ายโฆษณาจึงทำให้เขาตัดสินใจได้ว่าตนเองควรประกอบอาชีพอะไรดี

เช้าวันรุ่งขึ้น ประเดิมศักดิ์ก็เริ่มอาชีพใหม่ของตนเอง โดยมีอุปกรณ์คือ พู่กัน สี ดินสอ แรเงา ปากกาเมจิ ฝ่าติบ โดยเริ่มของานเขียนป้ายโฆษณาตามประตูบ้านจากวัด ๆ หนึ่งอัน อาเภอพระประแดง โดยไม่คิดค่าจ้าง และไม่นานนักประเดิมศักดิ์ก็ได้รับว่าจ้างให้เขียนป้ายโฆษณาร้านค้าเล็ก ๆ ร้านหนึ่งในตลาดพระประแดง ถึงแม้ว่าจะมีคนมาว่าจ้างให้ประเดิมศักดิ์เขียนป้ายให้ลูกค้าก็นับหน้าของ เขาจะเต็มไปด้วยรอยยิ้มและความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

บทบาทของผู้แสดง

บทบาทของประเดิมศักดิ์

สมมติให้ฉันชื่อประเดิมศักดิ์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนเก่ง เป็นที่รักของเพื่อนฝูง มีความสามารถพิเศษทางศิลปะ มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบนั่งเขียนตัวอักษร มักได้รับคำชมจากครูอาจารย์เสมอว่ามีพรสวรรค์ทางนี้ แต่ไม่ได้เรียนต่อต้องทำงานเพื่อหาเงินช่วยเหลือครอบครัว เริ่มงานแรกโดยเป็นกรรมกรขนสินค้ากับเพื่อน ๆ อีก 3 คน คือ ชิตชัย อานาจ และชาตชัย ทำงานได้ไม่นานก็ลาออกไปเป็นพนักงานส่งเอกสารในสำนักงานแห่งหนึ่ง ทำงานได้ไม่นานรู้สึกเบื่อจึงลาออก เริ่มคิดว่าน่าจะทำงานในสิ่งที่ตนเองชอบจึงเริ่มงานใหม่โดยรับเขียนป้ายโฆษณาซึ่งเป็นงานที่ชอบ ทำได้ดี มีความสุขที่ได้ทำ และภาคภูมิใจในผลงานของเขา เพราะมีคนว่าจ้างอยู่เสมอ ๆ

บทบาทของชิตชัย

สมมติให้ฉันชื่อ ชิตชัย จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนไม่ค่อยเก่งจึงไม่ได้เรียนต่อ เริ่มงานเป็นกรรมกรขนสินค้า ตัวโตสูงใหญ่เคยเป็นนักกีฬาของโรงเรียน ฉันจึงทำงานหนักได้อย่างสบาย ฉันขยันทำงานเพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

บทบาทของชาตชัย

สมมติให้ฉันชื่อ ชาตชัย จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ได้เรียนต่อ เริ่มงานเป็นกรรมกรขนสินค้าขึ้นเรือ ที่ท่าเรือพระประแดง ฉันมีรูปร่างอ้วนใหญ่ กินจุ คุยเก่ง เป็นที่รักของเพื่อน ๆ ฉันไปทำงานได้ไม่นานก็ต้องลาออกเพราะร่างกายไม่เหมาะสมกับงานแบกหาม ฉันคิดว่าจะค้าขายเพราะว่าเป็นงานที่ไม่หนักเกินไปสำหรับฉัน

บทบาทของทวีศักดิ์

สมมติให้ฉันชื่อ ทวีศักดิ์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนเก่ง มนุษย์สัมพันธ์ดี ไม่ได้เรียนต่อเช่นเดียวกัน จึงไปสมัครเป็นลูกจ้างช่วยขายของในร้านค้าในอำเภอพระประแดง ฉันไม่สมัครเป็นกรรมกรกับเพื่อน ๆ เพราะไม่อยากแบกหาม คิดว่าชอบงานบริการ งานที่ได้พูดคุยมากกว่า

บทบาทของพรมิชัย

สมมติให้ฉันชื่อ พรมิชัย จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ได้เรียนต่อเพราะสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง ฉันคิดว่าถึงจะเรียนต่อไปก็คงไม่ประสบความสำเร็จเป็นแน่จึงประกอบอาชีพขายล็อตเตอรี่ เพราะว่าเป็นงานที่ไม่หนักเกินไปสำหรับเขา

บทบาทของพิเชษฐ์

สมมติให้ฉันชื่อ พิเชษฐ์ จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขยัน เรียนพอใช้ได้ มีรูปร่างเล็ก ผอมบาง ฉันคิดว่าจะเรียนต่อสายอาชีพจึงสมัครเรียนต่อที่โรงเรียนพณิชยการแห่งหนึ่งคิดว่า เมื่อจบออกมาก็จะหาทำงานตามที่ตนเองเรียนมา

ครั้งที่ 9

เรื่อง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยนำสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับการมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพเป็น เรื่องสำคัญ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า ใครมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพอะไร

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงเกี่ยวกับการศึกษานอกสถานที่
2. ผู้วิจัยพานักเรียนไปชมการทำงานในโรงงาน ธนาคาร สถานีบริการสาธารณสุข ทั่วไปร้านค้า ร้านเสริมสวย พร้อมทั้งเชิญวิทยากรของแต่ละหน่วยงาน/อาชีพ มาบรรยายวิธีการทำงานเพื่อให้ประสบความสำเร็จเกี่ยวกับอาชีพนั้น ในขณะที่เดินชมด้วย

3. ผู้วิจัยให้นักเรียนคู่มือที่ค้นเรื่องอาชีพต่าง ๆ

4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจว่าตนเองสนใจสภาพการทำงานในลักษณะใด

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยสรุปเกี่ยวกับประสบการณ์ทางอาชีพตามแนวการสรุปดังนี้
การได้มีโอกาสสังเกตการทำงานของผู้คนทั่วไปและการได้ศึกษาถึงสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน จะเป็นแนวทางในการนำตนเองเข้าไปสมัครงานและเลือกอาชีพได้ง่ายขึ้น

อุปกรณ์

1. เทปวีดิทัศน์ "อาชีพร"
2. เครื่องเล่นเทป

การประเมินผล

1. สังเกตการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ
2. สังเกตความสนใจในการดูวีดิทัศน์ "อาชีพ"
3. สังเกตความร่วมมือในการศึกษานอกสถานที่

ครั้งที่ 10

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพว่าควรจะพิจารณาในเรื่องอะไรบ้าง

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม และแจกบัตรกรณีตัวอย่างเรื่อง ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและแสดงความคิดเห็น
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม
3. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 ความสำคัญของความสนใจและความสามารถที่มีต่อการเลือกอาชีพ
 - 3.2 ความสำคัญของความต้องการของตลาดแรงงานที่มีต่อการเลือกอาชีพ
 - 3.3 ความก้าวหน้าในการเลือกอาชีพ
4. ส่งตัวแทนมารายงานตามหัวข้อในข้อ 3

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนช่วยกันสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพตามความสนใจ ความสามารถ และความต้องการของตลาดแรงงาน

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็นและสรุปของนักเรียน

กรณีตัวอย่างเรื่อง ช่างซ่อมจักรยานยนต์

วิจิตมีความสนใจทางด้านเครื่องจักรกลต่าง ๆ เขาเก่งทางด้านซ่อมเครื่องยนต์ จักรยานยนต์ เขาจึงวางแผนจะไปเรียนต่อที่วิทยาลัยเทคนิค สาขาช่างกล เมื่อเรียนจบ เขาอยากรับราชการหรือไม่ก็ทำงานในบริษัท แต่วิจิตก็เกรงว่าจะสอบเข้าทำงานไม่ได้ เพราะว่าคนที่สมัครงานมีจำนวนมาก แต่ตำแหน่งงานที่รับมีน้อยมาก ดังนั้นวิจิตจึงนำความคิดนี้ไปปรึกษาพ่อแม่ว่าถ้าเขาสอบเข้าทำงานราชการหรือบริษัทไม่ได้ เขาควรจะทำงานราชการหรือบริษัทไม่ได้ เขาควรจะทำงานอะไรดี แม่จึงถามวิจิตว่า ทำอะไรได้บ้าง และสนใจที่จะทำอะไร วิจิตก็บอกแม่ว่าสนใจในเรื่องเครื่องยนต์และสามารถซ่อมรถจักรยานยนต์ได้ พ่อก็เลยบอกว่าตอนนี้หมู่บ้านของเรามีการใช้จักรยานยนต์กันเยอะมาก แต่ไม่มีร้านซ่อมจักรยานยนต์เลย วิจิตจึงวางแผนไว้ว่าถ้าเรียนจบมาจะยืมเงินแม่ซื้ออุปกรณ์เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการซ่อมรถจักรยานยนต์เท่าที่จำเป็นก่อน แล้วจะคิดขายรับซ่อมรถจักรยานยนต์ที่หน้าบ้าน ในครั้งแรกเขาอาจจะมียาได้จากจากการซ่อมเล็ก ๆ น้อย ๆ ถ้าเขาพยายามอดออมเงินทุนไว้เรื่อย ๆ เขาก็จะสามารถซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และสามารถที่จะจ้างลูกมือมาช่วยอีก ดังนั้นขณะนี้เขาก็ควรจะตั้งใจเรียนรู้เรื่องการซ่อมรถจักรยานยนต์ให้มาก ๆ เพื่อจะเป็นประสบการณ์ในการทำงานในอนาคตที่เขาวางแผนไว้

ครั้งที่ 11

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ : การเลือกแผนการเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเลือกแผนการเรียนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยนำเสนอให้นักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ โดยการเลือกแผนการเรียนให้ตรงกับอาชีพที่นักเรียนสนใจหรือชอบ

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการศึกษาแผนการศึกษาต่อ "เส้นทางสู่ฝัน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนศึกษาแผนการศึกษาต่อ "เส้นทางสู่ฝัน"
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ "โลกกว้างทางการศึกษา"
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนสำรวจตนเองว่า จะศึกษาต่อในสถาบันใดที่สามารถนำ

ตนเองไปสู่อชีพที่ตนเองสนใจได้

5. ผู้วิจัยให้นักเรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับการเลือกแบบการเรียนเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ตามแนวการสรุปดังนี้

การที่เรามีความคิดหรือมีแผนการที่จะทำอะไรไว้ั้น ทำให้เราไม่ปล่อยเวลาให้เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ และพยายามทำไปตามที่ตนวางแผนไว้ให้สำเร็จคู่กับได้ใช้ชีวิตอย่างคุ้มค่า ชีวิตก็จะพัฒนาไปได้อย่างสมบูรณ์ขึ้น

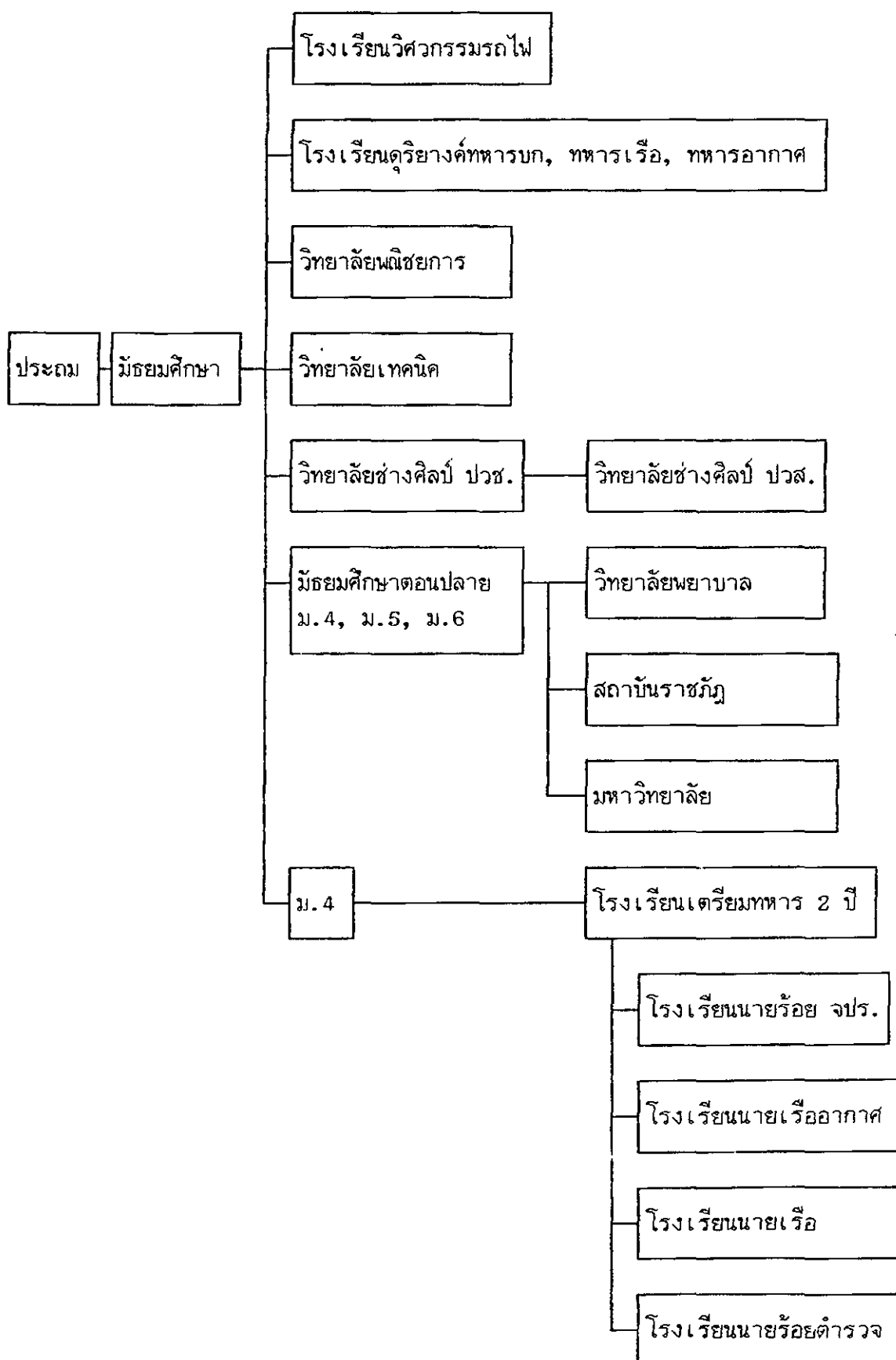
อุปกรณ์

แผนผังการศึกษาต่อ "เส้นทางสู่ฝัน"

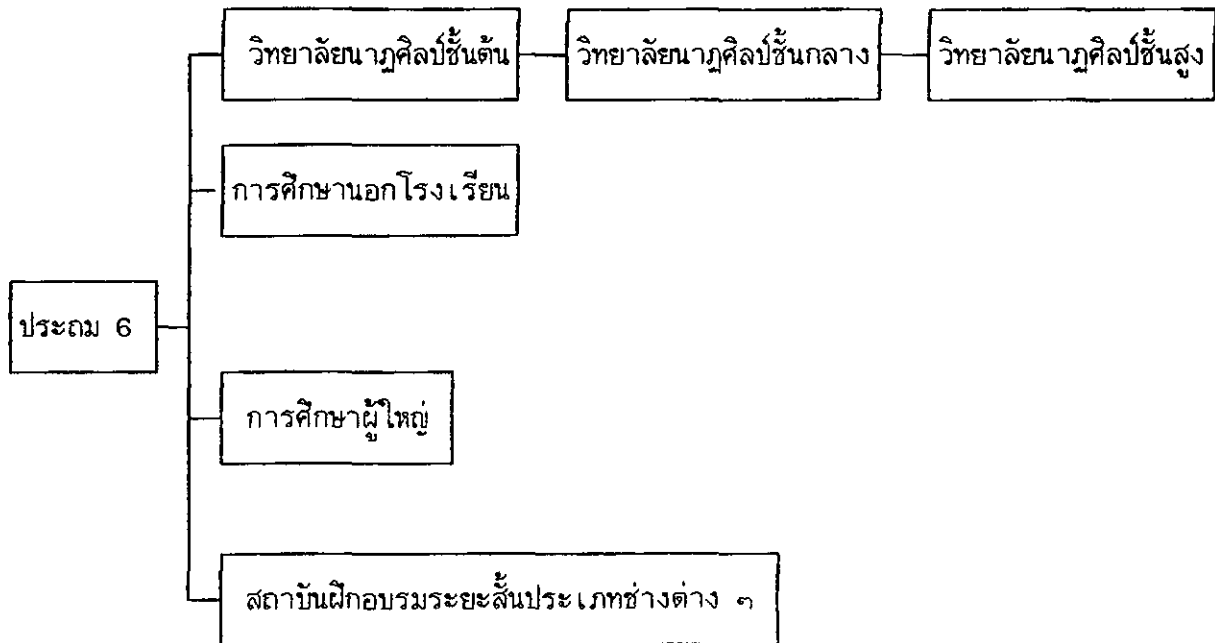
การประเมินผล

1. สังเกตความร่วมมือของนักเรียนในการตอบปัญหา
2. สังเกตความสนใจในการศึกษาต่อ

แผนผังการศึกษาต่อเมื่อจบ ป.6

แผนผังการศึกษาต่อ เมื่อจบ ป.6

ครั้งที่ 12

ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ให้นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพและ
ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพว่าหมายถึง
การที่นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ ลักษณะ
อาชีพ คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ การประสบความสำเร็จในอาชีพ
ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ และการเตรียมตัวเข้า
สู่อชีพ
3. ให้แต่ละคนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.1 ความรู้ที่นักเรียนได้รับเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพว่า มีประโยชน์ต่อนักเรียน
มากน้อยเพียงใด นักเรียนจะนำไปประกอบการพิจารณาก่อนจะเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพได้อย่างไร
 - 3.2 นักเรียนได้รับประโยชน์อะไรจากการเข้าร่วมการแนะแนวเป็นกลุ่มด้านอาชีพ
4. ผู้วิจัยสรุปเกี่ยวกับผลของการเรียนรู้เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ โดยใช้การแนะแนว
อาชีพเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

-

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

สรุปโปรแกรมการแนะแนว เป็นกลุ่มด้านอาชีพ เพื่อพัฒนาการรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	หัวข้อ	เทคนิคที่ใช้
1	27 ธันวาคม 2537	ปฐมนิเทศ	การแนะนำตนเองและกิจกรรม "เก้าอี้ดนตรี"
2	29 ธันวาคม 2537	ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	การอภิปรายและกรณีตัวอย่าง
3	3 มกราคม 2538	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะอาชีพ	การอภิปราย
4	5 มกราคม 2538	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ	บทบาทสมมติแบบไม่มีบท
5	10 มกราคม 2538	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ต่าง ๆ	เกม
6	12 มกราคม 2538	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่ นักเรียนสนใจ	การอภิปราย
7	17 มกราคม 2538	การประสบความสำเร็จในอาชีพ	กรณีตัวอย่าง
8	19 มกราคม 2538	ความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับอาชีพ	บทบาทสมมติ
9	24 มกราคม 2538	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ	การศึกษานอกสถานที่และการ บรรยายของวิทยากร
10	26 มกราคม 2538	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	การอภิปราย
11	31 มกราคม 2538	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ : การเลือกแผนการเรียน	การอภิปราย
12	2 กุมภาพันธ์ 2538	ปัจฉิมนิเทศ	การอภิปราย

โปรแกรมการสอนแบบปกติ เรื่องการรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
1 40 นาที เวลา 12.30 น.- 13.30 น.	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี และให้นักเรียนได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน 2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ	1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียน แล้วแนะนำตนเอง และให้นักเรียนแนะนำตนเองโดยใช้กิจกรรม "เก้าอี้ดนตรี" ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมรอบเก้าอี้ที่มีจำนวนน้อยกว่านักเรียน 2 ตัว 1.2 ผู้วิจัยเปิดเพลงให้นักเรียน ร้องรอบเก้าอี้ โดยวงรอบทางซ้าย 1.3 เมื่อผู้วิจัยหยุดเสียงเพลง ให้นักเรียนแต่ละคนพยายามหาเก้าอี้ให้ได้ ผู้ที่ไม่มีเก้าอี้หนึ่งจะถูกให้ออกมาอยู่ข้างนอก และให้จับคู่กันไว้ 1.4 เริ่มทำข้อ 1.1 - 1.3 อีกจนเหลือ 2 คนสุดท้าย

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			1.5 ให้นักเรียนแต่ละคน ซักถามกันถึงชื่อ นามสกุล งานอดิเรกที่ชอบ ความประทับใจ ของนักเรียน 1.6 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมา รายงานผล 1.7 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียน นักเรียนได้ซักถาม 2. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียน ทราบจุดมุ่งหมาย บทบาท- หน้าที่ของนักเรียนในการ เข้าร่วมการทดลอง 3. ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกัน สรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ในการสอนแบบปกติ เรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือในการ ทำกิจกรรมของนักเรียน

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
2 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	1. เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ 2. เพื่อให้ นักเรียนบอกความสำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพในชุมชนได้	2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยดำเนินการสอนแบบปกติดังนี้ 1. ขั้นนำ ผู้วิจัยและนักเรียนสนทนากันเพื่อนำเข้าเรื่องที่ จะเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ 2. ขั้นสอน ผู้วิจัยบรรยายประกอบการใช้สื่อต่าง ๆ โดยวิธีทัศน์ สไลด์ แผ่นพับ รูปภาพที่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการซักถามนักเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม 3. ขั้นสรุป ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุป และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่บรรยาย

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
3 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะอาชีพ	เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่อและ ลักษณะอาชีพต่าง ๆ ได้	
4 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	ความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะอาชีพที่ นักเรียนสนใจ	เพื่อให้ นักเรียนบอกลักษณะ และรายละเอียดเกี่ยวกับ อาชีพที่นักเรียนสนใจ	
5 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	คุณลักษณะของ ผู้ประกอบการอาชีพ ต่าง ๆ	เพื่อให้ นักเรียนบอกคุณลักษณะ ของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความตั้งใจ ความขยัน ความอดทน และความมี มนุษยสัมพันธ์ได้	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
6 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	คุณลักษณะของผู้ ประกอบอาชีพที่ นักเรียนสนใจ	เพื่อให้นักเรียนบอกคุณลักษณะ ของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่ นักเรียน ได้แก่ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่น ในตนเอง ความขยัน และ ความมีมนุษยสัมพันธ์ได้	
7 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	การประสบ ความสำเร็จ ในอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนบอกถึงการ ประสบความสำเร็จในอาชีพ ต่าง ๆ	
8 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	ความสัมพันธ์ ระหว่างตนเอง กับอาชีพ	เพื่อให้นักเรียนบอกถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเอง กับอาชีพ	
9 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	การมี ประสบการณ์ เกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ	เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์ เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ	

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
10 40 นาที เวลา 12.30- 13.10 น.	การเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ	เพื่อให้นักเรียนสามารถบอก ความสำคัญของการเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ	
11 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	การเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ : การเลือก แผนการเรียน	เพื่อให้นักเรียนเลือกแผน การเรียน : เพื่อเตรียมตัว เข้าสู่อาชีพ	
12 40 นาที เวลา 12.30 - 13.10 น.	ปัจฉิมนิเทศ	เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกัน อภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญ ของการรับรู้ด้านอาชีพและ ประโยชน์ที่ได้รับจากการสอน ตามปกติ	1.ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวน เรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการรับรู้ด้านอาชีพ 2.ผู้วิจัยอธิบายประเด็นสำคัญ ที่เกี่ยวกับการรับรู้ด้าน อาชีพ และซักถาม นักเรียนว่าได้รับรู้อะไร จากการเรียนที่ผ่านมา 3.ผู้วิจัยสรุปและแจกเอกสาร สรุปเกี่ยวกับการรับรู้ ด้านอาชีพ

ครั้งที่	หัวข้อ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ
			4.ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ 5.ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุป จากการเข้าร่วมการทดลองการสอนตามปกติครั้งนี้ 6.ผู้วิจัยกล่าวขอขอบคุณนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

โปรแกรมการสอนแบบปกติเรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่ 1

ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีและให้นักเรียนได้รู้จักคุ้นเคยซึ่งกันและกัน
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักความหมายของการรับรู้ด้านอาชีพ
3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความมุ่งหมายของการสอนแบบปกติ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยกล่าวทักทายนักเรียนแล้วแนะนำตนเอง

ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการเล่นเกม "เก้าอี้ดนตรี" โดยขั้นตอนดังนี้
 - 1.1 ให้นักเรียนยืนเป็นวงกลมรอบเก้าอี้ที่มีจำนวนน้อยกว่านักเรียน 2 ตัว
 - 1.2 ผู้วิจัยเปิดเพลงให้นักเรียนร่ำวงรอบเก้าอี้ โดยวนไปทางซ้าย
 - 1.3 เมื่อผู้วิจัยหยุดเสียงเพลงให้นักเรียนแต่ละคนพยายามหาเก้าอี้ที่นั่งให้ได้

ผู้ที่ไม่มีเก้าอี้จะถูกล้อออกมาอยู่ด้านนอกและจับคู่กันไว้

- 1.4 เริ่มทำข้อ 1.1 - 1.3 อีกจนเหลือ 2 คนสุดท้าย
- 1.5 ให้นักเรียนแต่ละคนซักถามกันถึง ชื่อ นามสกุล งานอดิเรกที่ชอบ

ความประทับใจของนักเรียน

- 1.6 ให้นักเรียนแต่ละคนออกมารายงานผล
- 1.7 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถาม

2. ผู้วิจัยชี้แจงให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมาย บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมการทดลอง

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการสอนแบบปกติ เรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ

อุปกรณ์

1. เครื่องเล่นเทป
2. แก้วน้ำ

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการทำกิจกรรมของนักเรียน
2. สังเกตจากการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 2

เรื่อง ความสำคัญของการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้นักเรียนบอกความสำคัญของการประกอบอาชีพแต่ละอาชีพในชุมชนได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยบรรยายเรื่องความสำคัญของการประกอบอาชีพ
2. ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง "อาชีพนั้นสำคัญไฉน"
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ

ของการประกอบอาชีพ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำคัญของการประกอบอาชีพ

อุปกรณ์

วีดิทัศน์เรื่อง "อาชีพนั้นสำคัญไฉน"

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 3

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนบอกชื่อและลักษณะอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่าปีติมารดาของนักเรียนประกอบอาชีพอะไรและในชุมชนที่นักเรียนอยู่มีอาชีพอะไร และแต่ละอาชีพมีลักษณะการทำงานอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับความหมายของอาชีพและอาชีพที่อยู่ในชุมชนของนักเรียนนั้นมีลักษณะอย่างไร
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ
3. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนแต่ละคนเกี่ยวกับอาชีพและลักษณะอาชีพที่นักเรียนรู้จัก
4. ให้นักเรียนอ่านแผ่นพับเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปเกี่ยวกับอาชีพและลักษณะที่สำคัญของอาชีพต่าง ๆ

อุปกรณ์

แผ่นพับเกี่ยวกับอาชีพ แพทย์ พยาบาล ช่างเครื่องยนต์ พนักงานโรงงาน
อุตสาหกรรม พนักงานธนาคาร นักธุรกิจ เกษตรกรทำไร่ทำนา นักตกต่งสนามหญ้า
ช่างเสริมสวย ช่างตัดผม

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 4

เรื่อง ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกลักษณะและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพแต่ละประเภท

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนทั้งหมดว่า แต่ละคนชอบอาชีพอะไรบ้าง แล้วให้บอกถึงลักษณะอาชีพแต่ละประเภทที่มีลักษณะการทำงานอย่างไร

2. ผู้วิจัยฉายสไลด์เกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจ

3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะอาชีพที่นักเรียนสนใจ

อุปกรณ์

1. เครื่องฉายสไลด์
2. สไลด์อาชีพ

การประเมินผล

1. สังเกตการร่วมตอบคำถามเกี่ยวกับอาชีพ
2. สังเกตการร่วมมือในการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 5

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ในด้าน
ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่ม ความคิดสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่น
ในตนเอง ความตั้งใจ ความขยัน ความอดทน และความมีมนุษยสัมพันธ์

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนว่ามีอาชีพอะไรบ้าง อาชีพนั้น ๆ มี
ลักษณะอย่างไร ผู้ประกอบอาชีพนั้นมีลักษณะอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยอธิบายความหมายเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพว่าคืออะไร
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ
3. ผู้วิจัยยกตัวอย่างของลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ
4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ
ต่าง ๆ เช่น ต้องมีความรับผิดชอบ ความขยัน ความคิดริเริ่ม ฯลฯ

5. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนแต่ละคนว่านักเรียนมีลักษณะที่เหมาะสมกับอาชีพอะไรบ้าง

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ

อุปกรณ์

เอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 6

เรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่นักเรียนสนใจ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนสามารถบอกคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความขยันและความมีมนุษยสัมพันธ์

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยซักถามนักเรียนถึงคุณลักษณะอาชีพต่าง ๆ ที่เรียนในครั้งที่ผ่านมา

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนว่านักเรียนสนใจอาชีพอะไร แล้วเขียนชื่ออาชีพไว้
2. ผู้วิจัยอ่านเรื่อง คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่นักเรียนสนใจให้นักเรียนฟัง
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนคุณลักษณะของตนเองว่าเหมาะกับอาชีพที่ตนสนใจหรือไม่

แล้วอ่านให้เพื่อนฟัง

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่นักเรียนสนใจ

อุปกรณ์

เอกสารเรื่องคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ

การประเมินผล

สังเกตจากการตอบคำถามการอ่านคุณลักษณะของตนเองและการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 7

เรื่อง การประสบความสำเร็จในอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็กเรียนบอกถึงการประสบความสำเร็จในอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้น
ที่หนึ่ง

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในอาชีพ

ขั้น
ที่สอง

1. ผู้วิจัยบรรยายเรื่องการประสบความสำเร็จในอาชีพ "ทำพิสจูณ"
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

ประสบความสำเร็จในอาชีพ

ขั้น
ที่สาม

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จ

อุปกรณ์

กรณีตัวอย่างเรื่อง "ทำพิสจูณ"

การประเมินผล

ผู้วิจัยสังเกตจากความสนใจในการฟังเกี่ยวกับความสำเร็จในอาชีพ และการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในอาชีพ

กรณีตัวอย่าง "ทำพิธีสู่ขวัญ"

บุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพ ท่านผู้นี้คือ คุณนกแก้ว ถิ่นพิทักษ์ อยู่บ้านเลขที่ 22/1 หมู่ 6 ตำบลคอนทราย อำเภोधำรงราษฎร์ จังหวัดราชบุรี นี่เอง

ประวัติส่วนตัว เรียนจบชั้น ป.4 จากโรงเรียนวัดท่ามะขาม อำเภोधำรงราษฎร์ จังหวัดราชบุรี เนื่องจากฐานะทางครอบครัวยากจน ขณะที่ออกจากโรงเรียนอายุก็ย่างเข้า 14 ขวบ แล้วจึงไปอาศัยอยู่กับพี่ชายที่จังหวัดชลบุรี พี่ชายอาชีพค้าขายเกี่ยวกับผ้า ไปอยู่กับพี่ชายได้ 3 ปี กลับมาอยู่กับมารดาที่บ้าน แต่มีนิสัยชอบค้าขายตั้งแต่เด็ก เมื่อกลับมาอยู่บ้านท่ามะขาม อำเภोधำรงราษฎร์ แล้วจึงมาฝึกอาชีพขายของชำ ต่อมาได้ภรรยาซึ่งเป็นคนอำเภोधำรงราษฎร์เหมือนกัน ได้ย้ายไปอยู่บ้านของภรรยาและก็ขายของชำไปด้วย เพราะอยู่ที่ไหนชอบขายของแต่การทอผ้าก็ยังไม่ดีขึ้นจึงได้อพยพไปอยู่อำเภอดำรงราษฎร์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ก็ไปทำการค้าขายอีกเช่นเดิมและเช่าที่เช่าปลูกเผือก (เรียนทำการเกษตรไปด้วย) แต่ต้องได้รับความขาดทุนอย่างย่อยยับ เงินทองที่เก็บหอมรอมริบไว้ก็ซบสร้อยหรือจึงต้องย้ายกลับมาที่อำเภोधำรงราษฎร์ และเปิดร้านขายของชำและรับจ้างสานแข่งขายด้วย โดยได้ลงทุนไปซื้อเครื่องจักตอกมาเพื่อหวังว่าคงจะทำให้กำไรในครั้งนี้เป็นแน่ แต่โชคก็ยังไม่เข้าข้าง จึงต้องขายเครื่องจักตอกที่ซื้อมาแล้วหันมาเป็นคนรับแข่งขาย คือรับซื้อแข่งจากชาวบ้านแถวนั้นนำไปขาย คราวนี้โชคเข้าข้างรู้สึว่าฐานะดีได้ปลูกบ้านดีขึ้น ชื่อที่นาได้ประมาณ 2 แปลง ๙๐ ไร่ ดินฟ้าอากาศแห้งแล้งมาก ไร่ที่จะนำมาสานแข่งก็ไม่ค่อยจะมี ประชาชนในละแวกนั้นก็หยุดสานแข่ง ทำให้รายได้ไม่ดีเท่าที่ควร จนต้องดิ้นรนชวนขายไปเป็นลูกจ้างเพาะเห็ด พอไปเป็นลูกจ้างเพาะเห็ดอยู่ได้ประมาณ 4 เดือน จึงคิดว่ามีประสบการณ์พอแล้วจึงได้เลิกจากการเป็นลูกจ้างหันมาเพาะเห็ดด้วยตนเอง มีอาคารเพาะเห็ด 10 อาคาร คนงานประจำ 12 คน ซึ่งต้องกินนอนอยู่ด้วย เห็นที่หาอยู่เวลานี้มี เห็ดหูหนู เห็ดนางรม เห็ดนางฟ้า เห็ดเป๋าฮื้อเห็ดนางนวล

จากนายเห็ดต่าง ๆ ได้ประมาณวันละ 3,000 บาท แต่รายจ่ายก็ยังมีสูงอยู่เจ้าตัวพยายามลดต้นทุนให้ต่ำลง และคุณนกแก้วยอมรับว่าอาชีพนี้คงจะต้องยึดเป็นอาชีพหลัก แต่เท่าที่สังเกตดูแล้วคุณนกแก้วจะมีความรู้เพียง ป.4 แต่เขาก็มีความคิดริเริ่มทะเยอทะยานอยู่เสมอ

ฉะนั้น คนเราขอให้มีความทะเยอทะยานในอาชีพการงานแล้วความสำเร็จในชีวิตย่อมจะเกิดขึ้นได้ เช่น คุณนกแก้วเช่นกัน

ครั้งที่ 8

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ ว่ามีความสำคัญอย่างไร ทำไมจึงต้องสัมพันธ์กันด้วย

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยบรรยายเรื่องความสำคัญระหว่างตนเองกับอาชีพ "ไม่มีสุขใดเท่า"
2. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและครูสรุปเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ

อุปกรณ์

เอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับอาชีพ "ไม่มีสุขใดเท่า"

การประเมินผล

สังเกตความตั้งใจขณะอภิปราย ซักถาม

ครั้งที่ 9

เรื่อง การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

เวลาที่ให้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ทางอาชีพ

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ "อาชีพ"
2. ผู้วิจัยบรรยายเพิ่มเติม
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมี

ประสบการณ์ทางอาชีพ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีประสบการณ์ทางอาชีพ

อุปกรณ์

1. วีดิทัศน์ "อาชีพ"
2. วีดิโอ
3. โทรทัศน์

ครั้งที่ 10

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนาเกี่ยวกับความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพว่ามีความสำคัญอย่างไร

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยอธิบายถึงความสำคัญของแหล่งข้อมูลและความต้องการของตลาดแรงงานในการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ
2. ผู้วิจัยอ่านกรณิตัวอย่างเรื่อง ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์
3. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามเกี่ยวกับข้อ 2
4. ผู้วิจัยซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพตามความสนใจความสามารถ และความต้องการของตลาดแรงงาน

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยและนักเรียนช่วยกันสรุปถึงความสำคัญของการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพตามความสนใจความสามารถ และความต้องการของตลาดแรงงาน

อุปกรณ์

เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง ข้างข้อมรถจักรยานยนต์

การประเมินผล

สังเกตจากการซักถาม การตอบ และการสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 11

เรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ : การเลือกแผนการเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนเลือกแผนการเรียนเพื่อเตรียมเข้าสู่อาชีพได้

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ขั้นสอน

1. ผู้วิจัยบรรยายเรื่อง การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ "เส้นทางสู่ฝัน"
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

อุปกรณ์

เอกสารเรื่อง "เส้นทางสู่ฝัน"

การประเมินผล

สังเกตจากการซักถามและสรุปของนักเรียน

ครั้งที่ 12

ปัจฉิมนิเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ นักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการรับรู้ด้านอาชีพและ
ประโยชน์ที่ได้รับจากการสอนแบบปกติ

เวลาที่ใช้

12.30 น. - 13.10 น.

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ
2. ผู้วิจัยอธิบายประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพและซักถามนักเรียน
ว่าได้รับรู้อะไรจากการเรียนที่ผ่านมา
3. ผู้วิจัยสรุปและแจกเอกสารสรุปเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ
4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามเกี่ยวกับการรับรู้ด้านอาชีพ
5. ผู้วิจัยและนักเรียนร่วมกันสรุปจากการเข้าร่วมการทดลองการสอนตามปกติครั้งนี้
6. ผู้วิจัยกล่าวขอจบนักเรียนและกล่าวปิดการทดลอง

อุปกรณ์

เอกสาร การรับรู้ด้านอาชีพ

การประเมินผล

สังเกตจากความสนใจ การแสดงความคิดเห็น และการสรุปของนักเรียน

สรุปโปรแกรมการสอนแบบปกติเรื่องการรับรู้ด้านอาชีพ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	หัวข้อ	สื่อการสอน
1	28 ธันวาคม 2537	ปฐมนิเทศ	การแนะนำตนเองและกิจกรรม เก้าอี้ดนตรี
2	30 ธันวาคม 2537	ความสำคัญของการประกอบอาชีพ	วีดิทัศน์
3	4 มกราคม 2538	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ลักษณะอาชีพ	แผ่นพับอาชีพ
4	6 มกราคม 2538	ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะ อาชีพที่นักเรียนสนใจ	สไลด์อาชีพ
5	11 มกราคม 2538	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพ ต่าง ๆ	เอกสารเกี่ยวกับคุณลักษณะอาชีพ ต่าง ๆ
6	13 มกราคม 2538	คุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่ นักเรียนสนใจ	เอกสารเรื่องคุณลักษณะของ ผู้ประกอบอาชีพ
7	18 มกราคม 2538	การประสบความสำเร็จในอาชีพ	เอกสารกรณีตัวอย่างเรื่อง "ทำพิสูจน์"
8	20 มกราคม 2538	ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับ อาชีพ	เอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างตนเองกับอาชีพ "ไม่มีสุขใดเท่า"
9	25 มกราคม 2538	การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ	วีดิทัศน์ "อาชีพ"
10	27 มกราคม 2538	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ	เอกสารกรณีตัวอย่าง
11	1 กุมภาพันธ์ 2538	การเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพการเลือก แผนการเรียน	เอกสารเรื่อง "เส้นทางสู่ฝัน"
12	3 กุมภาพันธ์ 2538	ปัจฉิมนิเทศ	เอกสารการรับรู้ด้านอาชีพ

แบบสอบถามเรื่อง การรับรู้ด้านอาชีพ

คำสั่ง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบจากข้อ ก. ข. ค. ที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว
แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (X) ทับข้อที่นักเรียนเลือกลงในกระดาษคำตอบ

1. สู้ชีพขอवादเขียน ไม่ชอบคิดคำนวณ แต่ทำงานด้านบัญชีจะทำให้การทำงานของสู้ชีพเป็นอย่างไร
 - ก. ทำให้สู้ชีพไม่ก้าวหน้าในการทำงาน
 - ข. ทำให้นายจ้างตำหนิติเตียนอยู่เสมอ
 - ค. ทำให้ได้รับเงินเดือนน้อย
2. ถ้าเสนอให้ทำงานตรงกับความสามารถของตนเอง จะทำให้เสนอให้เป็นอย่างไร
 - ก. มีความสุข
 - ข. ทำให้ร่ำรวย ฐานะดี
 - ค. ทำให้นายจ้างพอใจ
3. อาชีพมีความสำคัญอย่างไร
 - ก. ทำให้นักเรียนมีเงินใช้จ่าย
 - ข. ทำให้นักเรียนไม่เป็นภาระแก่สังคม
 - ค. ทำให้นักเรียนดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. การทำงานมีผลต่อนักเรียนอย่างไร
 - ก. ทำให้ชีวิตมีความหมาย
 - ข. ทำให้รู้จักตนเองมากขึ้น
 - ค. ทำให้ตนเองมีความสุข

5. อาชีพที่ทำงานกลางแจ้ง งานหนัก มีความอดทนสูง น่าจะเป็นอาชีพอะไร
 - ก. เกษตรกรทำไร่ทำนา
 - ข. นักตกต่งสนามหญ้า
 - ค. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม

6. แม่ของหนอยทำงานเป็นช่วงเวลา มีเพื่อนร่วมงานมาก คอยควบคุมเครื่องจักร แม่ของหนอยน่าจะทำงานอะไร
 - ก. พนักงานธนาคาร
 - ข. ช่างเครื่องยนต์
 - ค. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม

7. พ่อของคำเป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์ ชอบออกแบบสวนหย่อม พ่อของคำน่าจะประกอบอาชีพอะไร
 - ก. เกษตรกรทำไร่ทำนา
 - ข. นักตกต่งสนามหญ้า
 - ค. พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม

8. อาชีพที่ต้องดูแลซ่อมรถต่าง ๆ คืออาชีพอะไร
 - ก. ช่างตัดผม
 - ข. ช่างอิเล็กทรอนิกส์
 - ค. ช่างเครื่องยนต์

9. บุคคลที่ทำหน้าที่ตรวจรักษาและเขียนใบสั่งยาให้ผู้ป่วยคือบุคคลในอาชีพใด
 - ก. พยาบาล
 - ข. แพทย์
 - ค. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

10. ถ้านักเรียนมีความสามารถในการพูดโน้มน้าวคนอื่นให้สนใจสินค้า นักเรียนควรประกอบอาชีพอะไร
- ก. พนักงานขายของ
 - ข. พนักงานเก็บเงิน
 - ค. พนักงานทำความสะอาด
11. คุณลักษณะที่สำคัญของนักธุรกิจคืออะไร
- ก. กล้าลงทุน มีความอดทน มีความสามารถ
 - ข. รู้จักคนมาก
 - ค. เป็นที่รักของผู้พบเห็น
12. ญาติมักจะมาทำงานสายเสมอ ๆ นักเรียนคิดว่าญาติควรจะมีคุณสมบัติข้อใดเพิ่มขึ้น
- ก. ความขยันขันแข็ง
 - ข. ความรับผิดชอบ
 - ค. ความเชื่อมั่นในตนเอง
13. อุดมเป็นแพทย์และใช้เวลานอกเหนือเวลาทำงานมาช่วยเหลือแนะนำคนในชุมชนที่เขาอาศัยอยู่ให้มีสุขภาพที่ดี ทำให้อุดมเป็นที่รักใคร่และชื่นชมของคนในชุมชน ทั้งนี้เพราะอุดมเป็นอย่างไร
- ก. เป็นคนใจดีมีเมตตา
 - ข. เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์
 - ค. เป็นคนมีความคิดสร้างสรรค์

14. สุธีประกอบอาชีพตกแต่งสนามหญ้า จัดสนามหญ้า สวนหย่อม ได้เหมาะสมกับพื้นที่
นักเรียนคิดว่าสุธีมีคุณสมบัติข้อใดมากที่สุด
- มีความใฝ่รู้
 - ความขยันขันแข็ง
 - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
15. สุธาเป็นพยาบาลที่ขยันขันแข็ง คล่องแคล่ว นักเรียนคิดว่าสุธาน่าจะมีคุณลักษณะอะไร
เพิ่มเติมอีก
- คุยเก่ง
 - เป็นผู้เฒ่า
 - เห็นอกเห็นใจคนอื่น
16. สุรสิทธิ์เป็นพนักงานธนาคาร ในวันเสาร์-อาทิตย์ สุรสิทธิ์ไปเรียนเพิ่มเติมแสดงว่า
สุรสิทธิ์ต้องการอะไร
- ความมั่นคง
 - ความก้าวหน้า
 - ความมีชื่อเสียง
17. สมเดชอยากเป็นนักธุรกิจเหมือนนายชิน ไสยกษพานิช เพราะมีคนรู้จักมากมาย
สมเดชเลือกประกอบอาชีพนี้เพราะต้องการอะไร
- มีชื่อเสียง
 - มีคนรู้จัก
 - มีความก้าวหน้า

18. การทำงานเพื่อหารายได้หมายถึง
- การประกอบอาชีพ
 - การฝ่าฝืนระเบียบการ
 - การฝ่าฝืนความรู้
19. สมศักดิ์ทำงานเก่ง ขยันสม่ำเสมอ และยังได้รับคำชมจากผู้บังคับบัญชาเสมอ สิ่งที่สมศักดิ์ควรจะได้รับคืออะไร
- ความร่ำรวย
 - ความรับผิดชอบ
 - ความก้าวหน้าในงาน
20. เมื่อนักเรียนโตขึ้นนักเรียนจะทำอย่างไร จึงจะทำให้ชีวิตมีความสุข
- มีครอบครัว
 - ประกอบอาชีพ
 - เรียนหนังสือให้เก่ง
21. ก่อนที่เอนกจะเลือกประกอบอาชีพ เขาควรพิจารณาเกี่ยวกับอาชีพนั้นอย่างไร
- พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรตรงกับความสามารถของตนเอง
 - พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง
 - พิจารณาว่าอาชีพนั้นควรตรงกับความถนัด ความสนใจของตนเอง
22. สุธีระเป็นคนละเอียดรอบคอบ ชอบทำงานเกี่ยวกับตัวเลข เขาน่าจะประกอบอาชีพอะไร
- นักบัญชี
 - ช่างตัดผม
 - ตำรวจ

23. ก่อนที่นักเรียนจะเลือกอาชีพ นักเรียนจะพิจารณาเรื่องใดเป็นอันดับแรก
- ก. รายได้
 - ข. เกียรติยศ
 - ค. ความถนัดของนักเรียน
24. การมีประสบการณ์เกี่ยวกับอาชีพ วิธีไหนดีที่สุด
- ก. ดูวิดีโอแนะนำให้เห็นวิธีทำ
 - ข. ลงมือทำด้วยตนเอง
 - ค. สังเกตคนอื่นทำงานนั้น ๆ
25. ถ้านักเรียนอยากจะตกแต่งสนามหญ้าเป็น วิธีไหนดีที่สุด
- ก. ดูวิดีโอแนะนำให้เห็นวิธีทำ
 - ข. ศึกษาหาความรู้จากหนังสือ
 - ค. ศึกษาหาความรู้แล้วมาลองทำเอง
26. ในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน พี่ระควรจะทำอะไรเพื่อจะได้มีประสบการณ์ทางอาชีพ
- ก. พักผ่อนอยู่บ้าน
 - ข. เดินทางท่องเที่ยว
 - ค. รับจ้างหารายได้พิเศษ
27. ในโรงเรียนของนักเรียน นักเรียนควรหาข้อมูลทางอาชีพโดยวิธีใด
- ก. ห้องสมุด
 - ข. ห้องพักครู
 - ค. ห้องสื่อการสอน

28. ถ้าจะกล่าวถึงเกษตรกรรม นักเรียนควรคิดถึงอะไร
- ก. ร้านค้า ตลาด
 - ข. สวน ไร่นา
 - ค. โรงงาน
29. ถ้านักเรียนอยากเป็นแพทย์ พยาบาล นักเรียนควรเลือกแผนการเรียนใดในระดับมัธยมศึกษา
- ก. ศิลปภาษา
 - ข. วิทยาศาสตร์
 - ค. พาณิชยกรรม
30. ต่อไปนี้ข้อใดไม่จำเป็นสำหรับการเลือกแผนการเรียน
- ก. เพื่อนสนิท
 - ข. ความสนใจ
 - ค. ความถนัด
31. นอกจากนักเรียนจะเลือกอาชีพตามความสามารถและความสนใจของนักเรียนแล้ว นักเรียนควรจะพิจารณาลังใดเพิ่มเติมอีก
- ก. ความหวังดีของครู
 - ข. ความมุ่งหวังของพ่อแม่
 - ค. ความต้องการของตลาดแรงงาน
32. ถ้านักเรียนต้องการทราบข่าวการสมัครงาน นักเรียนจะหาข่าวนั้นได้จากที่ใด
- ก. หนังสือพิมพ์
 - ข. หนังสือการ์ตูน
 - ค. หนังสือนวนิยาย

33. ถ้านักเรียนชอบช่วยเหลือผู้อื่นเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นักเรียนควรจะประกอบอาชีพอะไร
- แพทย์
 - พนักงานธนาคาร
 - ช่างเครื่องยนต์
34. ถ้านักเรียนต้องการทราบว่า มีที่ใดบ้างที่รับสมัครงาน นักเรียนจะทราบได้จากแหล่งใดมากที่สุด
- วิทยุ
 - โทรทัศน์
 - หนังสือพิมพ์
35. การที่นักเรียนเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ จะมีประโยชน์อย่างไรต่อตัวนักเรียน
- จะช่วยให้แก่นักเรียนไม่ทำงาน
 - จะได้เป็นที่ชื่นชมของคนทั่วไป
 - จะได้ประสบผลสำเร็จงานอาชีพนั้น
36. สมยศเฝื่อนอยากเป็นแพทย์ ดังนั้นเขาจะต้องขยันเรียนวิชาใด
- คณิตศาสตร์
 - วิทยาศาสตร์
 - ถูกทั้งข้อ ก และ ข

ตาราง 6 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการรับรู้ด้านอาชีพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
1	0.44	19	0.52
2	0.44	20	0.52
3	0.22	21	0.41
4	0.26	22	0.26
5	0.52	23	0.33
6	0.26	24	0.22
7	0.33	25	0.26
8	0.26	26	0.26
9	0.56	27	0.30
10	0.41	28	0.59
11	0.37	29	0.67
12	0.44	30	0.41
13	0.30	31	0.37
14	0.44	32	0.30
15	0.52	33	0.26
16	0.37	34	0.48
17	0.30	35	0.41
18	0.41	36	0.26

ตาราง 7 คะแนนการรับรู้ด้านอาชีพของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
การทดลอง

นักเรียน	กลุ่มทดลอง		นักเรียน	กลุ่มควบคุม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	15	34	1	16	29
2	17	30	2	16	31
3	20	35	3	16	30
4	20	32	4	20	28
5	21	32	5	23	30
6	22	31	6	23	29
7	24	34	7	24	28
8	24	33	8	24	25
9	24	32	9	25	31
10	24	31	10	25	29
11	25	36	11	26	28
12	26	35	12	28	30

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวิสัน ทาไร่
 เกิดวันพุธที่ 27 ธันวาคม พุทธศักราช 2504
 สถานที่เกิด อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 67/88 หมู่ 16 ถนนหทัยราษฎร์ แขวงมีนบุรี
 เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 2 ระดับ 5
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสุเหร่าคลองหนึ่ง แขวงบางชัน เขตมีนบุรี
 กรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2524 มัธยมศึกษาปีที่ 5
 จากโรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่วัดไตรมิตรวิทยาคม
 เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2526 ประกาศนียบัตรศาสตราจารย์ชั้นสูง
 จากวิทยาลัยครูศาสนศึกษา มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย
- พ.ศ. 2526 พิเศษมัธยม (พม.)
 จากกองวิทยฐานะครู กรมการฝึกหัดครู
- พ.ศ. 2528 การศึกษามัธยมศึกษา (อังกฤษ)
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน
- พ.ศ. 2538 การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการแนะแนว)
 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร